

PRIMĂRIA
MUNICIPIULUI
PLOIEȘTI
CONSILIUL LOCAL PLOIEȘTI

CASA DE CULTURĂ
"ION LUCA CARAGIALE"
A MUNICIPIULUI PLOIEȘTI

Atitudinii

În nămeții albi ai pietrei de-o densitate pe care doar visurile și iubirile cred că o mai au, se pierd, alunecând pe luciul scos de mâinile de pianiști de alb ale sculptorilor, toate grijile unei lumi care uită din ce în ce mai des ceea ce este cu adevărat important...

După ce **peștanii** (așa sunt numite bucățile din piatră, pe care cioplitorii le scot în timpul procesului de degroșare) toți au fost scoși, piatra începe să vorbească, și pentru un timp, seamănă unui om care a fost multă vreme legat la gură... Te uiți și te minunezi: ce multe poate să spună un cub care până mai ieri era static, mut, perfect, deci neinteresant!

Peștanii scoși de Edi Schneider și de Bazon au fost veritabile **capturi** de poveste... Edi, el însuși sculptor, miner, trăind într-o superbă melancolie a lumii tracilor liberi și nesupuși, cu alură de Hercule, a răpus tonele de marmură care, la început, ne-mpiedicau să vedem formele sublimе, peste care, acum, lumina învață să ningă și pe care le descoperim cu toții ca pe niște întrebări, ca pe niște răspunsuri... Tone de marmură a răpus și Bazon, mai tânărul ucenic, rămas voluntar după cele zece zile **clasice** de degroșare.

Întocmai cum noi cu toții ar trebui să nu uităm să scoatem din cuburile monotone ale realității cotidiene, esența, înlăturând tonele de non-sens, alergând cu dalta visului spre forma desăvârșită a lui a fi, așa și artiștii au reușit să scoată din pietrele uriașe și dense, esența, să arate viziunea lor.

Bucurie a ochilor, din munți de poveste, **unde la soare te poți uita, dar la ei ba**, piatra albă, de-o frumusețe și de-o noblețe cu totul aparte, spune de-acum povești pline de tâlc, în parcul nostru cel mai întins.

Alături de Max Dumitraș, Pop Ioan Vereta, Florin Strejac, Dinu Câmpeanu, Ana Maria Negară și de Alfred Dumitriu,

Marmură

de Gelu Nicolae Ionescu

Nicolae Popa lucrează în lemn o troiță închinată eroilor neamului nostru.

Cei care, între 1 și 30 octombrie, vor fi fost în Parc Municipal Vest Ploiești, lângă seră, au avut fericirea de a vedea la lucru șapte artiști excepționali, să simtă energia pe care o generează în timpul lucrului, să vadă cum spațiul se transformă sub forța lor creativă și sub forța lor fizică.

Ce cutezanță, câtă persuasiune a geniului să faci să vorbească piatra și să înveți lemnul să-nflorească-n rugăciuni!

Văzându-i la lucru pe cei șapte artiști și văzându-i pe dragii mei ploieșteni cum îi admiră în timp ce sculptează, am înțeles cât de bine am ales când am decis, cu orice risc, să salvez această tabără, acest proiect care merită și trebuie să continue, până ce Ploieștiul va avea un muzeu de artă contemporană în aer liber, cu cel puțin două sute de lucrări ale celor mai mari artiști din țară și de peste hotare.

Da, dragi cititori, eu sunt de partea lor, a artiștilor!

Da, am să mă lupt cât timp voi mai ocupa locul de-acum, pentru a aduce arta cât mai mult în viețile voastre!

Nu vă puteți imagina cât de fericit sunt când scriu aceste rânduri, pe care, cu siguranță, merită să le continui cândva, poate chiar foarte curând!

Acum, la final, un poem nou:

Alt octombrie

Te rog acum, dac-ai putea,
Dă-mi primul vers: tăcerea ta!
Dă-mi versul fără de care poetul nu mai vorbește
În versuri lungi, cu neliniști ascunse
ștrengărește!

și ce frumos ar fi
dac-ai veni
Și dacă mi-ai lăsa
Strofa-ntâi pe pielea ta

Poate-am să pot din nou să scriu
Trezit din lovituri mai viu
Renăscându-mi din genuni,
din norii care ning minuni

dă-mi versul doi: privirea ta
fără de care n-ar conta
nimic din ce e scris în cartea mea
nimic din ce s-ar mai putea!

Dă-mi rima serilor cu dor
În care-aș fi putut să mor
s-o pot rosti pe înțeles
deși e doar eres...

Dă-mi cuvântul „da”, să scriu
Că, da, acum e prea târziu,
și dă-mi și „nu”, să nu mai pot
să șterg poemul ăsta tot

dă-mi ochilor mirarea!
dă-mi din degete ninsoarea
ce altădată așteptam
ca un copil lipit de geam

e toamnă-n versul trei,
nu mi-l mai da!
Destin și tot ce vrei
E ste scris deja...

Rob morții de la care fur
Mereu câte-un minut,
Mă jur
Să pot s-o uit!

Undeva,
în ultimul vagon
În urma trenului-om
Privirea pierde mireasa

n-aș fi crezut că te vei mărita
cu un... Cândva...
și n-aș fi vrut să scriu pe pielea ta
așa ceva...

eu, care am visat mereu
privind urma trenului meu
îți cer acum și versul patru,
Ca să nu scriu că-i gata actul!

Când zările se limpezesc uitare
Când rana vindecată nu mai doare
Se spune că ar fi regenerare
și poți din nou să intri-n mare...

amurgul nu mă mai strivește
e aer lin
Octombrie zâmbind
Nu-mi mai da vers! Citește!

DESPRE NOI:

Publicație editată de: Primăria

Municipiului Ploiești și Casa
de Cultură „Ion Luca Caragiale”
a Municipiului Ploiești

Fondator principal și redactor

coordonator: Gelu Nicolae Ionescu

Cofondator: Ion Stratan

Redacția: Constantin Dobrescu, Traian
D. Lazăr, Ion Bălu, Gabriela Teodorescu,
Mădălina Paula Ștefan, Iulia Dragomir,
Ion Șt. Baicu, Elena Trifan, Constantin
Marin

Adresa: Piața Eroilor nr. 1A, Ploiești

e-mail: gelunionescu@yahoo.com
revistaculturala@casadecultura.ro

tel./fax: 0244/578 148
0725 893 134

ISSN: 1584 - 0832

Coperta 1, 2

Foto: Nitz/Art & Book

Layout & DTP: M.D.

Responsabilitatea morală și juridică asupra
afirmațiilor făcute revine autorilor.

Tipărire: S.C. Seladocom S.R.L., Brăila

Manuscrisele sârbești ale lui Nichita Stănescu

de Eugen Simion

Cu aproximativ două decenii în urmă, Adam Puslojić, membru de onoare al Academiei Române, a donat acestui înalt for de cultură „manuscrisele sârbești” (să le numim astfel!) ale poetului Nichita Stănescu. Cum eram pe vremea aceea președintele acestei instituții, mi le-a înmănat mie, într-o ședință solemnă. Nu înainte, însă, de a ține, în fața membrilor Academiei Române, un discurs profetic și rapsodic, așa cum știe să pronunțe acest ultim poet boem de pe cele două maluri ale Dunării: un discurs în stare să agite toate inerțiile noastre comune și să provoace istoria sud-dunăreană...

Dosarul voluminos pe care mi l-a înmănat și pe care eu l-am dăruit numaidecât Bibliotecii Academiei Române – unde își avea locul – cuprinde versurile ocazionale scrise de Nichita Stănescu, în majoritate la Belgrad, în timpul unei vizite (cam prin 1976), apoi desenele, dedicațiile, *respirările* sale scurte și strălucitoare. Versurile sunt totdeauna semnate de el, poetul preaiubit în Serbia, dar nu totdeauna scrise de mâna lui. Cum am notat și altădată, în ultimele decenii de viață, Nichita Stănescu luase obiceiul să-și dicteze versurile soției sale Dora sau prietenilor care se aflau atunci în preajma lui, pe motiv că poezia a fost la început *cântec* și, *dacă așa s-a născut, așa trebuie să rămână*.

Versurile de acum, fragmentare, circumstanțiale, notate în mare grabă, par – și chiar sunt – niște *țipete de bucurie și de mirare* (să le zicem, tot așa), altele sunt poeme mai bine organizate, cum se întâmplă cu *Fiind și strigând*, comunicat între timp de Adam Puslojić (cel care a adunat și păstrat cu sfințenie aceste documente) și devenit un bun public. Un splendid poem scris în aprilie 1976. Merită să-l reproducem acum pentru a vedea că ludicul Nichita Stănescu știe să fie, când trebuie, și un extraordinar poet mesianic:

„Doamne, apără poporul român.
ai grijă de el și
apără-l!
El este al tău
au blândețea lui de miel
și cu răbdarea lui de taur
cu omenia lui
de floare de zăpadă.
Se vede pe geam, Doamne,
pe fereastră și pe libertate!
Doamne,
poporul meu nu se spală de mine!

Eu nu mă spal
de poporul meu!
Dacă-mi vine alt miros
decât mirosul lui,
mă spal pe mâini
numai de propriile mele mâini
și mă las legat
de boarea de zăpadă
a poporului meu.
Mărul se poate spăla
numai de măr,
de pomul mărului nu! De pom nu!
Apără Doamne poporul român
și nu te spăla de el!
Pe maică-mea
care m-a născut pe mine
am dăruit-o poporului român.
Dăruiește-ți Doamne
pe maică-ta, care te-a născut pe tine,
poporului român!

Halleluyah!”

Așadar: un Nichita de laborator (poet ocazional, improvizând, jucându-se cu vorbele și provocându-le), dar și un poet care își cunoaște bine meșteșugul și pretinde că poartă în el *un maț de zeu*, ca strămoșul Femios, din care se revendică. Aflat, repet, la Belgrad și înconjurat de prietenii lui devotați (Adam Puslojić, Srba Ignjatović și mulți alții), petrece cu ei și, înveselindu-se și întristându-se, după obiceiul boemei tradiționale, spune (dictează) sau notează chiar el mici cântece bahice și versuri dedicate acestor poeți *clocotriști* cu care el se simte frate. Uneori îi e dor de stele, cum zice, dar și de moarte și pune totul într-o mică elegie, numită *De dor*:

„Nu de dor de-acasă
mi s-a făcut dor de tine
Nu de dor de pământ
mi s-a făcut dor de stele
Nu de dor de naștere
mi s-a făcut dor de moarte
Ave!
Ce mai faci?”

În momente de extaz și de descumpănire – oximoron pe care Nichita Stănescu știe să-l cultive – se vaită biblic ucenicului și fratelui Adam Puslojić: „O, tuule, tuule, / de ce mă prigonești”.

Cum l-am contrariat pe un critic literar sobru

de Alex Ștefănescu

Într-o zi dinainte de 1989 mă aflam, la volanul mașinii mele, pe Calea Dorobanți, când m-a fluierat autoritar un milițian de la circulație. Am tras pe dreapta, așteptând să aflu de ce abatere mă făcusem vinovat. Eram convins că greșisem cu ceva.

Milițianul s-a apropiat de geamul deschis și m-a întrebat:

– Sunteți Alex Ștefănescu?

– Da.

– Criticul literar?

– Da.

Nu mai înțelegeam nimic. De ce îl interesa profesia mea?

– Eu sunt sergentul major P. D. De mult voiam să vă cunosc. Știți... scriu versuri.

L-am privit atent. Sergentul era înalt și frumos, semăna cu Eminescu. I-am mulțumit lui Dumnezeu că nu intenționa să mă amendeze. Inundat de un val de recunoștință, am devenit prietenos.

– Mă bucur că scrieți versuri. E o ocupație nobilă. Cu ce pot să vă fiu de folos?

– Aș vrea să le citiți și dv. Și să-mi spuneți dacă au vreo valoare.

– Sigur că da, cu plăcere.

Tânărul milițian a scos din buzunarul de la piept un caiet cu versuri și mi l-a încredințat. I-am lăsat numărul meu de telefon de la *România liberă*, unde lucram, și ne-am despărțit.

Versurile, naive, erau scrise cu sensibilitate. Am ales un poem, l-am transformat puțin și l-am publicat într-o revistă literară. P. D., care citea cu pasiune toate revistele literare, a aflat imediat și, fericit, mi-a dat un telefon la Casa Scânteii:

– Ați făcut un lucru extraordinar pentru mine. Aș vrea să vin la dv. și să vă aduc o sticlă de whisky.

– Mulțumesc, dar nu am nevoie.

După câteva minute, P. D. m-a sunat din nou:

– Înțeleg, o sticlă de whisky nu primiți. Dar un buchet de flori pentru soția dv. pot să vă aduc?

M-am gândit să nu-i stric bucuria.

– Asta da. Dar n-are rost să veniți aici. Unde sunteți de serviciu?

Mi-a spus unde și am stabilit ca, în drum spre casă, să opresc în dreptul lui. I-am cerut, cu umor, să mă fluieze, ca la prima noastră întâlnire.

Zis și făcut. Iată însă că, înainte de pleca spre casă, mi-a venit ideea să-i fac o farsă lui Gabriel Dimisianu, care urma să meargă cu mine în mașină.

I-am spus:

– Gabriel, nu știu ce se întâmplă, dar, de la o vreme încoace, milițenii de la circulație mă opresc și-mi dau flori.

Gabriel a râs, ca de o glumă năstrușnică.

– Vorbesc serios. Nu știu ce să mai fac cu atâtea buchete.

A rămas sceptic. Iată însă că, după ce am parcurs câțiva kilometri cu mașina, s-a auzit fluieratul imperativ al unui milițian. Gabriel, solidar cu mine, s-a indignat:

– Ce vrea asta? Cine știe de ce fleac se leagă, în loc să dirijeze circulația!

Milițianul a venit însă, emoționat, cu un buchet de flori și mi l-a înmănat solemn. N-am cuvinte să descriu uimirea lui Gabriel Dimisianu. Mi-ar trebui geniu. Cert este că *el* îmi povestea mie, siderat, ce se petrecuse:

– Ți-a dat flori! Ți-a dat flori!

– Păi... *tu* îmi spui asta? *Eu* ți-o spun, de când ne-am suit în mașină, și tu nu mă crezi.

Gabriel Dimisianu este un om sobru, care când povestește ceva nu obișnuiește să exagereze. Și totuși, ulterior, ori de câte ori venea vorba despre cele întâmplate, el spunea cu toată convingerea:

– Am văzut cu ochii mei: pe Alex *toți* milițenii de la circulație îl opresc și îi dau flori.

*

Într-o zi de primăvară a anului 1991 eu și Gabriel Dimisianu ne plimbam prin Paris, cu câte 100 de franci în buzunar fiecare. Chiar și aceste sume mici (100 de franci echivalau cu 20 de dolari) le obținuserăm cu greu, pentru că în România valuta străină era o raritate după ce zeci de ani la rând fusese interzisă.

Eram fericiți, istoviți și flămânzi. O zi întregă ne plimbaserăm pe străzile Parisului și urcaserăm chiar și numeroasele trepte care duc la catedrala Sacré-Coeur de pe colina Montmartre. Apoi coborâserăm din cer pe pământ.

Ne târam, deci, picioarele grele ca de plumb pe un macadam delicat pe care îmi închipuiam trecând, cu un duruit plăcut, trăsurile din *Cei trei mușchetari*. Nu ne puteam îngădui să intrăm într-un restaurant, așa că ne-am cumpărat două cutii de bere și o pungă mare cu alune prăjite și, în primul scuar pe care l-am întâlnit, ne-am așezat pe un parapet de piatră să luăm masa.

GALERIA MARILOR EPIGRAMIȘTI

de Constantin Tudorache

VICTOR MACAREVICI (IV)

(1924-2014)

(Urmare din numărul trecut)

Flagrant delict

- Ce cauți, suflete străin,
În buzunarul de la spate ?
- Încerc și eu să îmi mențin
Reflexe condiționate !

*

Fumatul în timpul sarcinii

Cu fiul său e disperat
Tăticu' după ce deduse
Că se-apucase de fumat
Când încă nici nu se născuse.

*

În documentare

În fața hărții, un poet
Tinzând spre culmi s-a întrebat:
- Între Olimp și Clăbucet
Ce-o fi mai lesne de urcat?

*

Îndoiala inculpatului

Și ascultând tot ce pledase
Cu-atâta patos avocatul,
I se părea, deși furase,
Că el nu este vinovatul.

*

Interpretări

Soției nu i-a povestit,
Dar el e sigur că studentul,
- Vecinul lor - e zăpăcit,
Că prea greșește-apartamentul.

*

La drum cu epigrama

Când scrii, să nu te amăgești,
Că poți schimba cu patru rânduri
Moravurile omenеști;
E îndeajuns - să pui pe gânduri...

*

La o expoziție de nuduri

După ce le-a tot privit
Și-n ansamblu și-n detalii,
Zise: - Astea nu le-nghit,
Pictore, nici canibalii!

*

La unele cursuri mai puțin interesate

Când, împlinind o rânduială,
Prelegerea luă sfârșit,
Văzând cum doarme lumea-n sală
Și lectorul a ațipit.

*

Loc de mai bine la unele echipe de fotbal

Nu știm cât se schimbă jocul,
Dar, plecând un antrenor,
Sigur e că lasă locul

Altui țap ispășitor.

*

Logodnicele

Cu sau fără de inele,
Urăcioase sau drăguțe,
Unele rămân fidele,
Altele doar... fideluțe.

*

Lui Mircea Trifu**care a lansat ideea acestui volum de epitafuri**

Când tomu-acesta curios
Va fi odată judecat,
El, cel mai mare păcătos,
Va trece drept nevinovat !

*

Modestie

Ce vanitoși sunt cei ce scriu!
Râvnesc statui, precum cezarii,
În bronz strunindu-și armăsarii...
Eu... doar un bust, în Cișmigiu.

*

Modus vivendi

Măi, cucule, de vrei să știi,
(Spunea o turturică),
E una singur să tot fii,
Și alta-i... „singurică!”

*

Momentul adevărului

Din ziua când m-am însurat
Schimbarea-a fost miraculoasă.
Pe scurt: am devenit bărbat
Și totodată... fată-n casă.

*

Mondenă

Cu soața mea, când ies, insistă
Să mă îmbrac ca din revistă...
În schimb, când nu-s cu ea, nu-i pasă
Nici dacă plec, desculț, de-acasă.

*

Omul și natura

Distruge omul ca o turmă
În drumu-i fără de popas,
Dă-i Doamne mintea de pe urmă...
Dar nu în cel din urmă ceas!

*

Operativitate

I-a cerut, din prima seară,
Broșa care i-a plăcut
Și i-a spus - așa-ntr-o doară -:
- Asta-i pentru început!

*

Paradox

Un calcul, care nu încapе
În normele vânătorești:
Cu cât mistrețu-i mai aproape,
Cu-atât mai greu îl nimerești.

Autorul văzut de Al. Clenciu

Răsfoiri și comentarii

Epigrame cu și fără mască (IV)

de Constantin Tudorache

În anul 2016, la Festivalul de epigramă și caricatură Gura Humorului, tema de concurs a fost: „Jos, masca!”. În acest număr al revistei Atitudini, voi prezenta o selecție din lucrările apreciate de juriu la tema respectivă, precum și alte epigrame, pe aceeași temă, culese de la epigramiști.

După mascarada de zece ani cu Bănescu

Un președinte arțăgos
Stătea posac (era și cazul !)
Și nu-și dăduse „masca” jos,
Că nu avea la el... „obrazul”. - Nicolae Bunduri

Unui cuplu

Cândva, de mână au plecat,
Timizi, de la un bal mascat,
Și-au mers așa, întreaga viață...
Uitându-și măștile pe față. - Constantin Tudorache

Intervenția trupelor speciale

De-o vreme, găștile rivale
Încep să se măcelărească,
Pe drum, cu săbii și pumnale,
Încât rămân mascații... mască ! - Vali Slavu

Fără mască

Mă tot vorbește soacra pe la spate,
Că, plictisit deja de-acest refren,
Am invitat-o la sinceritate
Smulgându-i masca (cea de oxigen). - Valentin David

Corupți, interceptie, anchetă, demascare

Vrând să scape de-nchisoare
Cei ce prind să recunoască
Mulți se tem de... CELALARre
Însă și mai mulți de DE-MASCĂ ! - Emil Ianuș

Politicieni și actori

Când rolul lor, în fine, încetează,
Îi vezi cam cine sunt, cu-adevărat:
Actorul, după ce se demachiază,
Ministrul, după ce e demascat ! - Laurențiu Ghiță

La Mamaia... ca la Rio

La carnaval, pe timp frumos,
Fetiței, cu sclipiri de stea,
I-a dat chiar mă-sa masca jos
(Că „jos” n-avea nimic pe ea). - Nicolae Bunduri

Cu mască, fără mască?

Purtând mascații zilnic anatema,
Secretul meseriei îi apasă,
Mă bulversează ne-ncetat dilema:
Își scot sau nu cagulele acasă ? - Valentin David

Viața e un carnaval

Și ploaia și vântul și valul,
Cu mult mai ușor le suporti,
Când știi să-ți alegi carnavalul
Și masca pe care s-o porți. - Constantin Tudorache

Cu mască, fără mască (de oxigen)

Departa de-a o recunoaște
Pe soacră-sa, figură mare,
Fu cât pe-acți să o demaște
În sala de „Reanimare”. - Violeta Urdă

De ce ni se impun măști

E-o metodă ce vizează
Să ne-astupe gurile,
Când vedem cum emigrează
Grâul și pădurile... - Alexandru Hanganu

Băbuțele la salonul de înfrumusețare

Când cu fond de ten își dau
Și cu mult rimel pe gene,
Nu mă mir, doar măști aveau
Și mumiile-egiptene ! - Vali Slavu

Roluri și măști

În roluri mari, cu misiuni precise,
Jucând aceeași piesă indigenă,
Își lasă unii măștile-n culise,
Iar alții și le pun când intră-n scenă. - Constantin Tudorache

Politicienilor români

Domină, după-un studiu curajos,
La politicieni, categoria
Acelor ce le-am spune: *Masca jos*,
În fața câtorva - *Jos pălăria !* - Laurențiu Ghiță

Constatări metalifere

Patronii ce munții înhață
Și scot minereuri din care
Pun auru-n largi buzunare,
Își dau și arama pe față. - Eugen Sfichi

Cochetărie

Și-a pus o mască naturistă,
Ce-i face chipul de artistă,
Aspectul mat și luminous
Ce rost mai are s-o dea jos ? - Violeta Urdă

Epitaful unei artiste

Ca o umbră a trecut,
Cu o mască delicată;
Nimeni nu i-a cunoscut
Fața ei adevărată. - Constantin Tudorache

Urmare din pag. 4

Alte epigrame pe tema, *cu și fără mască*.**Masca**

Poate ține loc de față,
Unora, când este cazul,
Însă niciodată-n viață
Nu va-nlocui... obrazul ! - Nicolae Precupețu

*

În apărarea lui Iohannis care nu a purtat mască la Bruxelles

L-a durut exact în bască,
De-aia n-a luat măsura.
Păi de ce să poarte mască
Dacă nu deschide gura ? - Sorin Olariu

*

Unui actor

Tu, pasionat de scenă,
Măști îmbraci, mai noi, mai bune,
Ea, țâfnoasă și mondenă,
Tot aceleași coarne-și pune. - Ion Berghia

*

Lui Ion Popescu, cel care a reprodus, pe coperta unui volum de versuri „Masca geniului” de Murnu

Am citit a ta plachetă
Și te rog ca să mă ierți:

Geniul e doar pe copertă,
N-a pătruns și-nre coperti. - Spiridon Popescu

*

Un rol nonconformist

C-un pic de circumspecție
Din vorbe faci oricând
O mască de protecție
În fața unui gând. - Eugen Deutsch

*

Extremiștii

Trăiesc a vieții carte
Cu măști de panoramă
Și țes minciuni deșarte,
Sub chipuri de aramă. - Valeriu Ene

*

Fumatul

Cu altă iarbă și-alt decor,
Fumatul nu-i decât o mască
Sub care vechiul erbivor
Din noi se-ascunde să mai pască. - Corneliu Berbente

*

Parturiunt montes

Când tolpa vieții tale-i goală
Și geniul tău e doar o mască,
Chiar munți de s-ar ciocni în coală,
Ei tot un șoarec or să nască. - Nicolae Paul Mihail-Nicomah

NOTE DE LECTOR**de** Constantin Tudorache

Urmare din numărul trecut

În același grupaj de poeme, al autoarei Paula Romanescu, unele sunt remarcabile distihuri, având rimă, în dulcele stil clasic, sau ușoare asonanțe bine aduse din condei și pline de lirism. Iată câteva.

„Gratii”: *Sub un cer prea strâmt, nevăzute aripi se izbesc de vânt.*

*

„Monumente”: *Un mac ivit pe câmpul de onoare spune de o cicoare...*

*

„Tihnă”: *Somnul nufărului pe pat de ape vegheat de mâl de noapte.*

*

„Noiembrie”: *Croncănit de ciori, soarele pieziș, ghinda sub frunziș.*

*

„Vreme de cules”: *Victorioasă armie: porumbii semeții stau gata de a-și preda știuleții.*

*

„Asfințit”: *Umbra plopului culcată-n lucerne pentru care nesomn se așterne?*

*

„Criză”: *Nu se mai poate! și viermii de mătase țes sârme ghimpate.*

*

„Revoltă”: *De-atâtea întrebări și cerul îmi pare un semn de-ntrebare.*

„Tentație”: *O existență dintre cele uitate mă-mbie cu moarte.*

*

„Metamorfoză”: *Albastra cicoare - ochi care-au apus spre a răsări-n floare.*

*

„Taină”: *Puț fără ciutură. Câte povești ascunde izvorul ce murmur?*

*

„Parfumul timpului”: *Lada de zestre-a mamei miroase-a levănțică.*

Acest parfum al timpului, scris de Paula Romanescu, îl asociem cu poemul „Lași mirosul tău în aer”, de Nichita Stănescu:

*Lași mirosul tău în aer
de metal și de femeie
și de car întins pe lutul
al întinderii caldee,
de coloană viitoare
dintr-un secol nenăscut
de zid ars de o văpaie
care-o arse și pe Ruth
și îmi pari de ești aievea
ploaie aspră, fraged nor;
dulcea mea antichitate
dintr-un secol viitor.*

AFORISME (IV)

de Nicolae Mareș

- Paradoxul paradoxurilor: ungurii cer românilor să le dea secuilor autonomia, exact ceea ce Budapesta le-a furat, la 1876, când Scaunele secuiești le-au desființat.
- Ceea ce ai în cap, nimeni nu-ți poate lua. N-ai să mori sărac, dacă-ți păstrezi intact ceea ce ai în cap.
- Istoria a aflat că acela care a aruncat primul cu piatra a început să schimbe și lumea.
- Cumpără îndoială și vinde îndrăzneală.
- Cine se luptă cu viața de azi, atât de mult de politicieni involburată, tot mai greu poate rămâne-n viață.
- Dacă nimeni în seamă nu te-a mai băgat înseamnă că pe loc ai stat.
- Râzi, râzi cât mai tare. Numai așa, clipa trecătoare nu moare.
- Dacă încă n-ai murit, nu te da bătut.
- Să știți că-i onorați pe calomnatori, răspunzând la calomniile lor!
- Când lumânările nu mai încap pe tort, e timpul s-o iei din loc.
- Clipa de fericire să fie și de nemurire?
- Tinere! A călători, înseamnă a te împlini!
- Cel mai adesea, minciuna are puterea de-a spulbera încrederea chiar pentru totdeauna.
- Să trăiești mult ar fi de dorit. Devine un chin, când e prea mult.
- Animalul din mine, nu s-a lăsat niciodată înșelat sau huiduit, dar mai ales păcălit.
- De luat pe veci aminte. Asasinatul barbar de la Ip (din septembrie 1940 – de Ziua Înălțării Sfintei Cruci), a adus pentru totdeauna în mintea românului chipul desfigurat de ură al invadatorului, al maghiarului.
- Se poate considera oare a fi fericit omul care n-a înfăptuit niciodată nimic?
- Relația fumător țigară: ea arde pentru el, el se stinge pentru ea.
- Prudența cu îndrăzneala logodită fac o casă sigură.
- În fiecare ligușitor e ascuns un calomniator.
- Adevărul adevărat, nu-i doar măreț ci și curat.
- Fiecare clipă-i unică. Nesorbită cu alții-i pierdută.
- Din loc, muntele n-ai să-l urnești. Mai ușor e să-l escaladezi!
- Nu-i nici o rușine să nu știi ceva. Rușine-i să nu spui cu curaj asta.
- Nu faceți plata până ce serviciul comandat nu-i gata!
- Cel care spune tot ce gândește mai și greșește.
- Ai respirat adânc? Înseamnă că mai dăinui pe pământ.
- Nu acționa dacă nu cunoști bine cauza!
- E dreptul omului de-a trăi fericit, nu chinuit.
- Poeți! Să facem ca V e r b u l să fie omniprezent; secure să fie dar și pansament.
- Doar faptele bune – la care din plin ai contribuit – te pot face fericit.

Continuare în nr. viitor

SCUȚIȚI-NE DE DEMONSTRAȚII!

EPARGNEZ-NOUS LES DEMONSTRATIONS! (IV)

de Didier Nordon

DIN COLȚ ÎN COLȚ

- „Simpatic”, „interesant”, cuvinte fără conținut care nu specifică nimic, dar care până și în gura unui mitocan dau iluzia unui standard superior.
- „Sympa”, „intéressant”, *mots sans contenu, ne spécifient rien mais, employés par l'homme le moins fin, lui donnent l'illusion qu'il statue.*
- Timpul „meu” e atât de puțin al meu încât nu știu nici măcar de cât anume dispun.
- „Mon” *temps est si peu à moi que je ne sais même pas de combien je dispose.*
- Nu prea ne dăm seama când începe o perioadă; viața pare făcută doar din perioade care se încheie.
- *On perçoit peu qu'une période commence, la vie ne semble faite que de périodes qui s'achèvent.*
- Lumea, lucrurile, oamenii – totul e întotdeauna mai enigmatic decât ai fi crezut.
- *Monde, choses et gens, tout est toujours plus énigmatique qu'on n'aurait cru.*
- De cântece triste nu ducem lipsă. Și totuși... Îți vine să cânti când ești cu adevărat trist?
- *Les chants tristes ne manquent pas. Et pourtant... Peut-on chanter quand on est vraiment triste?*
- Însingurarea unui creator care aspiră la frumos, dar nu ajunge decât la drăguț.
- *Déréliction d'un créateur qui aspire au beau mais ne parvient qu'au joli.*
- Talentele artistice abundă; tactul face diferența în caz de ex-aequo.
- *Les talents artistiques abondent, l'entregent départage les ex-aequo.*
- În lupta cu viața și toate celelalte, poți face altceva decât să imaginezi și iar să imaginezi, să imaginezi mereu, la nesfârșit?
- *Aux prises avec la vie et ce qui s'ensuit, que faire, sinon imaginer, imaginer encore, imaginer toujours, imaginer sans fin?*
- Impresia că ți-a scăpat ceva atunci când părăsești un oraș prin care ai trecut, după ce ai petrecut însă destul timp ca să începi să te plictisești.
- *L'impression de loucher quelque chose lorsque, de passage, on quitte une ville où on est pourtant resté assez pour commencer à se sentir désœuvré.*
- Știi să numără până la un miliard, dar de fapt nu pot. A ști nu înseamnă a putea.
- *Je sais compter jusqu'à un milliard, je ne peux pas le faire. Savoir n'est pas pouvoir.*
- Bach, Beethoven sau Mozart, și-au dat oare seama cât trac vor trebui să îndure interpretii lor de-a lungul secolelor...?
- *Bach, Beethoven ou Mozart prenant conscience des tracs qu'ils allaient engendrer chez leurs interprètes au cours des siècles ...*

Traducere de Vasile Moga

REPUBLICA DE LA PLOIEȘTI – 150 de ani de la EVENIMENT (VII)

de Ion Ștefan Baicu

La această descriere să adăugăm și informațiile transmise de colonelul de mai târziu Grigore Polizu: „În acea noapte - din 10 spre 11 august 1870 - au avut loc în **Ploiești** mai toate arestările complicilor domnului Candiano, afară de EROUL acelei memoranile zile; în timp ce „Eugeniu Carada, sosit chiar în ziua de 8 august 1870 în **Ploiești**, a fugit pe la cinci ore înapoi la București, Candiano și Comiano, luând drumul spre Buzău, cu o birjă, au fost arestați, în noaptea de 8/9 august, în apropiere de comuna Lipia“.⁵¹

9. Epilogul mișcării antidinastice de la **Ploiești** a inclus, desigur, nu doar scurta perioadă a arestărilor, ci și cele câteva săptămâni dedicate *instrucției judiciare* a protagoniștilor, cu deosebire a căpeteniilor răscoalei din august 1870. Despre situația din închisorile **ploieștene** și despre starea de spirit a deținuților politici au rămas prețioase știri din *scrisorile* trimise de Sultana Carada din **Ploiești** la Craiova. Ea sosise, în mod precipitat, în reședința prahoveană, împreună cu mama sa, îndată ce aflaseră de arestarea și de întemnițarea lui Eugeniu Carada la **Ploiești**; în luna august - va relata ulterior Caton Theodorian - „*pleacă de la Craiova spre Ploiești bunică-mea, mama lui Carada, și mătușă-mea, Sultana Carada, spre a fi lângă și fiul și fratele întemnițat și a-i aduce mângâieri*“.⁵² Una dintre primele *scrisori* - cea din 27 august 1870 - oferă o sumă importantă de informații ca acestea: „*Astă seară la opt ore, bunul DUMNEZEU ne dăte fericirea de a fi lângă scumpul nostru Eugeniu, pe care l-am găsit bine, sănătos și vesel. Am mers de-a dreptul la închisoarea lor mulțumită sentimentelor noastre românești și îndată ne-au lăsat a intra cu inimi de buni români*“.⁵³ După ce amintește de întâlnirea, în închisoare, cu Alexandru Candiano-Popescu și de cazarea lor în casa lui Take Grigorescu, arestat și el, autoarea își manifestă sentimentele de fericire personală. „*Doamne! Cât suntem de mulțumite astă seară, căci găsirăm pe Eugeniu bine și vesel*“. Apoi: „*Eugeniu și Alexandru aveau mare foc de Ion Theodorian - cum să nu i se facă și lui onoarea de a fi arestat ?*“; era vorba despre un luptător liberal radical, implicat într-o plănuită mișcare antidinastică și în orașul Craiova.⁵³

O altă scrisoare a Sultanei Carada purta data de 13 septembrie 1870; ea aflase că procesul propriu-zis urma să nu se desfășoare la **Ploiești**, ci undeva în țară: la Târgoviște, la Buzău sau Călărași. Amabilitățile inițiale ale autorităților civile **ploieștene** față de cele două femei de la Craiova se diminuaseră, iar Eugeniu Carada căzuse pradă unei îmbolnăviri greu de suportat într-o „*pușcărie mizerabilă ca cea de aici*” – notează autoarea epistolei; ea mai adaugă: „*Rigoarea s-a făcut acuma mare cu cei arestați. Nu ne lasă decât 10 minute a sta cu ei. Îi țin grozav de prost. Mai toți sunt bolnavi și topiți de umiditate și de necurățenie. Eugeniu știți că nu spune când este bolnav, însă îl văd că nu este bine defel; el, ca*

să nu ne mai vadă în atâtea torturi, cu mișeei de polițai și de prefect, cu care avem de a face, și care se întrece fiecare să se arate mai aspru cu noi și cu arestații, nu știe ce să mai închipuiască spre a ne sili să plecăm la Craiova”⁵⁴. În comentariul său pe marginea acestor epistole, Caton Theodorian precizia că îndulcirea de la început în privința tratamentului acordat arestaților și vizitatorilor lor nu fusese sinceră o dovadă fiind „*cenșura severă aplicată scrisorilor ce se trimiteau de la Ploiești*“ „și de la Craiova”; se știe că, după proces, Eugeniu Carada a demisionat de la ziarul „*ROMÂNUL*” și a plecat la Paris, unde va desfășura – arată autorul – „*o activitate de propagandă anticarlistă violentă prin broșuri și prin presă*”, îndeosebi prin ziarul „*L'HOMME LIBRE*” alături de fostul ministru francez pașoptist Lous Blanqui.⁵⁵

10. La **Ploiești**, ancheta efectuată de procurorii din localitate și *instrucția judiciară*, cu tot arsenalul aferent, au durat până pe data de 9 septembrie 1870, iar întreaga activitate în domeniu a fost strict urmărită de către Jean Lahovary – procurorul general de pe lângă *Curtea de Apel* din București. Luând în calcul atmosfera tensionată din **Ploiești**, autoritățile au transferat procesul celor 126 de acuzați la *Curtea cu Jurați* din Târgoviște – capitala județul Dâmbovița, care era socotit atunci un adevărat fief al partidei conservatorilor.⁵⁶ În cele din urmă au fost trimiși în judecată numai **41 de inculpați**, pe lista *rechizitoriului* fiind trecute nume deja cunoscute ca deosebit de active în timpul mișcării antimonarhice de la **Ploiești**. În fruntea lotului de arestați și aduși la proces se afla, desigur, Alexandru Candiano-Popescu, urmat de colaboratorii săi apropiați ca: Radu Stanian, Stan Popescu, Petre Apostolescu, Titu Bălăceanu, Guță Antonescu, preoții Ștefan Dinicescu și Nicolae Ioachimescu și alții – acuzați că, în ziua de 8 August 1870, „*în orașul Ploiești au comis atentat cu scop de a surpa, prin mijloace răzvrătitoare și ridicare de popor, forma guvernului*”. În *rechizitoriu*, Costache T. Grigorescu și Gheorghe Kirîtescu erau învinuiți de complicitate; în mod similar li se aplica acuzarea și lui Eugen Carada, Ioan N. Radovici și Ilie Trăzne⁵⁷. Sub motiv că era ofițer în rezervă și luase parte la revoltă îmbrăcat ilegal în uniformă militară, Alexandru Comiano a fost judecat separat de către un *Consiliu de Război* din București; el a primit o grea condamnare, dar după un an de temniță, avea să fie grațiat de domnitorul Carol I.⁵⁸

Referințe bibliografice:

51. Vezi „*CONVORBIRI LITERARE*“, ianuarie-aprilie 1928.
52. Cf. „*ARHIVELE OLTENIEI*“, anul XV/1937. 53. *Ibidem*.
54. *Ibidem*. 55. *Ibidem*. 56. P.D. Popescu, *op.cit.*, p.258. 57. Vezi M. Sevastos, *op.cit.*, p.60. 58. P.D. Popescu, *op.cit.*, pp.254-255.

GHEORGHE ȚIȚEICA (IV) (1873-1939)

— de Elena Dobrescu —

Se pune întrebarea: Cum se va face posibilă apropierea între diferitele straturi ale societății și mai ales cine vor fi apostolii cari vor propaga noua evanghelie. Dezinteresarea, sacrificiul necondiționat de sine, credința în realizarea unui ideal sunt condițiunile necesare înfăptuirii unei adevărate opere de cultură.

Fiecare dintre noi, trebuie să fie animat de astfel de sentimente. În fața urilor din afară și slăbiciunilor dinăuntru, sufletul românesc trebuie să se transforme într-o lespede de granit, de care să se sfarme tot valul de ponegrire și de calomnie pornit contra noastră.

Programul artistic a fost susținut de Vasile Rabega și Jean Atanasiu, cari au cântat arii românești; I. Teodorescu (vioară), d-na Feraru (Opera română) și Ion Manolescu (lectură). La pian, maestrul Alfred Alessandrescu.

În ziua de 5 decembrie 1931 Societatea Politehnica și-a sărbătorit la „Ateneul Român” aniversarea a 50 de ani de la înființarea ei. La această solemnitate au participat Regele Carol al II-lea, Patriarhul Miron Cristea, miniștrii de industrie, de comunicație și numeroase personalități reprezentând tehnica și industria națională precum și prof. Gh. Țițeica în numele Academiei Române. (Monitorul Petrolului Român, Nr. 24/1931, pag. 1171). În cadrul conferințelor organizate de Oficiul de educație a tineretului român în colaborare cu Centrala Caselor Naționale a vorbit ieri prof. Țițeica în fața unei numeroase asistențe, despre: **„Problema elitelor sociale”**. Noțiunea de elită, – a spus d-sa – comportă o largă discuție. Pentru o națiune, problema elitelor sociale nu poate fi despărțită de viitorul ei. Popoarele se străduiesc în prezent să păstreze puritatea rasei. Noi privim **elita socială** din acest punct de vedere: **să dovedească însușiri excepționale, să dovedească spirit de inițiativă, să știe să-și asume răspunderea și să sfințească locul ce ocupă.**

Pentru formarea elitelor sociale lucrează astăzi Oficiul de educație a tineretului român prin străjerie și cercetășie. Instituția îndrumătoare de tineret trebuie considerată ca un centru de activitate și unitate socială în ziua de 10 noiembrie 1936.

A încetat din viață ilustrul savant Român, profesorul Gh. Țițeica, membru al Academiei Române și secretar general al acestei înalte instituțiuni, profesor și fost Decan al Facultății de Științe, membru al Societății Române de Matematică, membru al Societății Politehnice, membru al Ateneului Român precum și al altor instituțiuni de știință și cultură.

În cadrul unei ședințe și în prezența unui public ales compus din oameni de știință, ingineri, geologi, economiști, și numeroși foști elevi ai Școlii Politehnice din București, Prof. G. Macovei, directorul Institutului Geologic al României, a rostit discursul său de recepție ca membru activ al Academiei Române.

Continuare în nr. viitor

GAZETA MATEMATICĂ - 125 DE ANI DE APARIȚIE NEÎNTRERUPTĂ (III)

— de Olimpia Iorga-Popescu —

După fiecare consfătuire întocmea o sinteză a problemelor ridicate de profesori pe care o înainta Ministerului Educație și la care n-a primit niciodată niciun răspuns. În acești ani s-au inițiat Concursul Anual al Rezolvitorilor de probleme din gazetă, Gala laureaților de la concursuri (Sprijinul liceelor din Curtea de Argeș fiind valoros), iar numărul abonamentelor la gazeta matematică ajunsese la aproape 120.000. În editura gazetei s-au editat mai multe volume de îndrumare metodică a profesorilor cum au fost: **Matematica în liceu (2 volume), Matematica în gimnaziu, Laboratorul de Matematică ș.a.**

După 1995, când Acad. Nicolae Teodorescu a rămas președinte de onoare, președinția executivă a fost preluată de către Acad. Petru Mocanu, de la Universitatea din Cluj și apoi de profesorul universitar Dorin Popescu, de la Facultatea de Matematică din București. Din 2008, activitatea Societății de Științe Matematice și implicit a Gazetei de Matematică este condusă în calitate de președinte de profesorul universitar Radu Gologan, fost olimpic internațional, cu performanțe notabile pe perioada școlarității. În această perioadă s-au continuat unele activități tradiționale ale membrilor societății, Conferințele Naționale de comunicări științifice, Cursurile de perfecționare cu profesorii, s-a dat o mare atenție pregătirii lotului care participă la Olimpiada Internațională de Matematică. Păcat că cei mai mulți dintre medaliați nu rămân în țară. La peste 60 de mari universități de pe glob predau matematica peste 260 de profesori români. Dintre cei cu trei medalii de aur la Olimpiada Internațională de Matematică, niciunul nu este în țară, iar dintre cei 16 cu două medalii de aur, doar 3 lucrează în țară, Nicușor Dan, Geffry Barad și Ovidiu Suci, după datele din cartea, **Școala românească de matematică de-a lungul timpului**, autori, **Florin Diac, Mircea Trifu și Costel Chiteș**. Nicușor Dan s-a implicat acum și în viața socială. Va reuși oare performanța din matematică? Deci Henry Kissinger a avut dreptate când a întrebat: **Ce curge în apa voastră de știți așa bine matematică?** O fi curgând ceva, dar sigur *curge* și multă muncă și multe sacrificii.

Maxim Dumitraș - Work in progress

CORRESPONDENȚA POETULUI GRIGORE ARBORE CU BASARAB NICOLESCU NOTE (XX)

de Traian D. Lazăr

„Totul se șterge... din focarul/ convexelor oglinzi”, constată poetul. „...Se năruiește puntea de zăpadă păstrată-n/ secret din suflet”. Copleșit de tristețe, poetul simte, cum se așterne uitarea peste imaginea iubitei și se resemnează cu îndepărtarea ei. „E timpul să te pierzi îndulci ninsori, o, Ana,/ căci trist noiembrie se alcătuieste ... peste tăcutul martor al sărutărilor tale. Fără cuvânt te duci mereu în ceață/ și pe trecuta-ți umbră crește mușchiul”. „Nici eu nu te mai strig căci poate ai rămas zidită în acel tărâm”. „Despre tine doar ecoul/ întunecat mi-aduce vești” Noiembrie începe să se așternă peste privirea ta și să te troienească sub viscol. Fenomenele și elementele naturii, care altădată impulsiau/ declanșau și întrețineau imaginația ce o aducea de pe celălalt tărâm pe Ana, și-au diminuat efectul. Imaginea iubitei nu se mai conturează cu claritate. Un lințoliu lin se așterne asupra ei. (Noiembrie)

Doar în vis poetul o vede pe Ana și o glorifică, o ridică în slăvi. Lumina alungă imaginea din vis a iubitei și alină durerea despărțirii de ea. (Imn)

Trăirile repetate ale durerii despărțirii au tocit sensibilitatea poetului. Peste sufletul său se așterne liniștea uitării. În ultimele poezii, natura îi apare fără imaginea iubitei. În majoritatea poeziilor volumului, trăirile poetului sunt totdeauna declanșate sau întreținute de fenomene sau elemente ale naturii din, sau amintind de cele din, spațiul existenței sale cu iubita.

Se cuvine să remarcăm, în această privință, calitățile poetului de bun observator al naturii, care surprinde variatele detalii caracteristice diferitelor anotimpuri, expresivitatea redărilor literare, ca și îmbinarea armonioasă a acestora cu stările sufletești evocate.

Impresionantă este evocarea lunii ianuarie, luna trecerii iubitei în neființă. Un lanț repetitiv, induce o stare deosebită: „când frig se lasă..., când sângele ..., când soarele..., când cornurile..., când pe pământ..., când focul ..., când ochii...” ce vrea să pună în evidență starea excepțională a naturii, ce declanșează retrăirea de către poet a dispariției iubitei: „cine din noi, cu voce răgușită/ recheamă-n somn cutremurat azi”?

Rememorarea de către poet a cutremurătoarei zile îi provoacă o dulce amețală, o stare sentimentală deosebită.

Trăirile repetate ale durerii despărțirii de iubită au tocit sensibilitatea poetului, i-au calmat neliniștile, l-au determinat să se resemneze. Natura apare acum în asfințit. În ultimele poezii ale volumului, cenușa nu mai este fierbinte, s-a răcit, imaginea iubitei nu mai este prezentă, poetul se află singur în mijlocul naturii.

Volumul *Cenușa* atestă că poetul Grigore Arbore se străduia, în momentul publicării, să-și creeze propria narativitate, inventivitate, ambiguitate, propriul lirism și discurs tematic, propriile artificii de limbaj, își făurea individualitatea în cadrul generației '60.

Constantin Tudorache și epoca de tranziție (II)

de Ion C. Petrescu

O mențiune specială merită *Galeria marilor epigramaști* din care, până acum au apărut volumele dedicate lui Ion Ionescu-Quintus-2018, Florin Iordăchescu-2019, Ștefan Tropcea-2020, iar pe rampa de lansare se află Radu D. Rosetti.

Această afirmare fulminantă are drept temelie vechi state de serviciu în slujba epigramei.

Scriitorul Constantin Tudorache este membru al Clubului Umoriștilor Prahoveni de la vârsta de 33 ani. Este și membru fondator al Uniunii Epigramaștilor din România -1990. A publicat la editurile ProTransilvania, Karta-Graphic, Amanda (București), Ceconi, Edit Print, și altele.

Participant constant la concursurile organizate de Uniunea Epigramaștilor, Constantin Tudorache a obținut succese notabile fiind prezent adeseori pe podium.

De la un moment dat, valoarea sa l-a ridicat de la statutul de concurent la acela de membru al juriului,

cum este cazul la Festivalurile de Umor de la Vaslui și Târgu-Jiu sau la Festivalul internațional de aforism de la Tecuci.

În revista *Atitudini*, scriitorul de nivel național Constantin Tudorache a publicat în fiecare număr pagini valoroase estetic de epigrame, maxime, cugetări, eseuri, poeme, distihuri, catrene etc.

Spirit sensibil, scriitorul Constantin Tudorache menționează frecvent, cu recunoștință, numele mentorilor săi. Volumul *Răsfoiri și comentarii* este dedicat „Învățătoarei mele, Emilia Ionescu-Lungu (Doamna Cezar)!” Pagini elogioase, referitoare la viața și opera mentorului său, prof. Ion Grigore, au fost publicate în paginile revistei *Atitudini*, în serial, în cursul anului 2020.

La împlinirea vârstei de 72 ani, membrii cenaclului de la Corso, adevărați corsari literari, îi doresc lui Constantin Tudorache: Mulți ani să epigrameze/ la succese să biseze!

Nichita și eternul feminin (VII)

de Emilia Luchian

Motto: *Despre dragoste vorbește toată lumea, dar foarte puțini au văzut-o adevărat.*
(La Rochefoucault)

Lumina nu poate fi decât *starea de dinainte de naștere și starea de după moarte*, iar omul este un *accident al luminii* și al timpului, pentru că *timpul este de fapt lumină*¹². Albul lui Nichita însemna trecerea dintr-o stare în alta, asociindu-l cu roșu (culoare des întâlnită la Gabriela) și cu negru. Negrul și albul se apropiau – *de mult negru mă albisem*. Poezia diurnă a lui Nichita avea nevoie de *refugiul matern al nopții*, de aceea *coborâre înlăuntrul ființei* pentru a se încărca cu energie instinctuală¹³.

Nichita o iubea nu doar pentru frumusețe și talente, ci și pentru rănille adânci din sufletul ei de femeie. Dintre atâtea poezii de dragoste scrise de Nichita, *Cântec de dor* a rezumat atitudinea caldă, profundă, de înțelegere a lui Nichita: *Mă culcasem lângă glasul tău. [...] Nici nu-mi amintesc ce cântai. / Poate ceva despre crengile și apele / care ți-au cutreierat nopțile. / Sau poate copilăria ta care a murit undeva, sub cuvinte [...] Nici nu-mi mai amintesc de ce plângeai / Poate doar așa de tristețea amurgurilor. [...] Mă culcasem lângă glasul tău și / te iubeam.*

Flacăra iubirii era cu atât mai vie, cu cât se închidea în adâncul ființei. Avea loc o confruntare a egalilor! Se completau și se luptau. Un joc periculos în care s-au prins amândoi, consumându-se pe altarul poeziei. Nichita știa. Îi lăuda îngăduința, dar abuza de ea, deoarece Gabriela era a lui. Sentimentele se născuseră din dorință, dar începeau să slăbească prin posesie.

Gabi-Penelopa pregătea casa, spăla podeaua dându-i străluciri de aur, spăla pereții, atârând tablouri *ca să se bucure derbedeul*. Le făcea pe toate ca sclavă a dragostei pentru el. *Singuratică ea mă așteaptă să-i vin acasă, / În lipsa mea ea se gândește numai la mine, / ea cea mai dragă și cea mai aleasă / dintre roabele sublime [...] Ea își așteaptă bărbatul bețiv / Ca să-i vină acasă [...] Ea ține în boluri și zeamă acră* pentru a-și dezmetici omul drag, care nu putea să reziste tentației de a fi cu prietenii. Ritualul dragostei trebuia continuat cu ajutorul părului lung și negru pe care *și-l întindea de la ușă spre pat / să nu greșească bărbatul niciodată / drumul predestinat*¹⁴. Nichita era foarte posesiv, ca orice om care iubea, însă el trebuia să se simtă liber. Era mereu căutat și iubit pe măsura intensității cu care trăia. Așa că, în timp ce toată lumea dorea să fie cu el, Gabriela stătea *cuminte* acasă așteptând.

Se hotărâseră să îmbătrânească împreună, Nichita văzându-se într-un cărucior împins de ea, *el sătul de ani și de împlinirea vieții lui de geniu și poate că mureau împreună, ducând dragostea până la un final shakespearian. Ci vino când nu merge nimeni / când nu avem picioare, vino / dar mai ales când voi fi orb, / lumino*. Nichita a învățat-o durerea și marea

generozitate, devenind partea cea mai frumoasă a vieții Gabriellei, *ființa cea mai iubită* din existența ei. El îi închina imnuri și poeme, viața fără ea nu exista, era cea care putea să-l reclădească: *Îți știu toate timpurile, toate mișcărilor, toate parfumurile / și umbra ta, și tăcerile tale, și sânul tău / ce cutremur are și ce culoare anume, / și mersul tău, și melancolia ta, și sprâncenele tale, / și bluza ta, și inelul tău, și secunda / și nu mai am răbdare și genunchiul mi-l pun în pietre / și mă rog de tine, / naște-mă*¹⁵. Era acel paradis fără cuvinte, acel senin pe care îngerul blond îl vedea la iubita lui, harul ei de *a ridica orașele ca norii și de a muta secundele mereu pe marginea de Sud a orei*¹⁶.

O vedea ca pe frumoasa frumoaselor, *amforă cu două toarte, / viață lungă fără moarte / și întreg lipsit de parte (Muiere)*. În alt context era frumoasă ca *umbra unei idei* sau ca *umbra unui gând* și doar ea era *pământ între ape (Evocare)*. În viziunea poetului, ea devenea tot mai arătoasă, ca o poveste împlinită *de din ochiul cel din frunte (De spus cu capul descoperit)*, făcându-se legătura, prin iubita lui, între lumea fizică și lumea spirituală, o adevărată poartă de acces către sine și spațiile de conștiință mai mari.

Nichita *se risipea* și își trăia viața exterioară ca pe ceva fără preț, așa cum o fac *marii prinți* – își amintea Gabriela mai târziu. Începeau să se producă fisuri. Poetul nu-și mai înfrâna plăcerea discuțiilor la un pahar, care se dubla, se tripla. Se bea până la anihilare, ca să se uite, ca să nu se mai ajungă la confruntarea cu realitatea. Lumea roia în jurul lui, încercând să se molipsească de genialitatea lui, să simtă atingerea îngerului. Nichita era așa de solicitat de prietenii lui, încât se întorcea copleșit acasă. Nu mai era în stare să scrie ceva și atunci îi „*picta*” ei poemele, pe care le uita a doua zi. Gabriela îl căuta prin localuri ca să-l salveze, să-l apere de mulțime.

Universul lor se încurca între împlinire și tristețe: *Ea stă plictisită și foarte frumoasă / părul ei negru este supărat / mâna ei luminoasă / demult m-a uitat, / demult s-a uitat și pe sine / cum atârna pe ceața scaunului [...] și eu numai pentru ea trăiesc / în lumina fioroasă / de sub ceresc*¹⁷. Iată cum în străfundul bucuriei de a fi împreună se dezvoltă melancolia, care aștepta doar momentul să răzbată la suprafață. Era o sfâșietoare poveste de dragoste cu un destin precar parcă știut. *Mă voi preface orb și am să vin / Cu brațul întins să-ți mângâi chipul*. Fericirea nu putea fi gustată decât purificată de nefericire.

12 Nichita Stănescu, *Soțul pentru punct și Timpul ca lumină*, învol. *Fiziologia poeziei*, Ed. Eminescu, București, pp. 87, 92.

13 Carmen-Maria Mecu, *Nichita Stănescu prin lentile de psiholog*, Ed. Tracus Arte, București, 2016, p. 250.

14 Nichita Stănescu, *A mea*, în *În dulcele stil clasic*, 1970.

15 Nichita Stănescu, *Către Galateea*, în *Dreptul la timp*, 1965.

16 Nichita Stănescu, *Dreptul la timp*, în *Dreptul la timp*, 1965.

17 Nichita Stănescu, *De dragoste*, în *În dulcele stil clasic*, 1970.

Corespondența Magdalenei Petrescu cu Ioan/Nelu Stan (V)

de Emilia Luchian

În ultima scrisoare primită de la dvs mi-ați stârnit curiozitatea pentru fotografiile făcute în vară. Aceea care trebuia să iasă lângă salcia imaginară va ieși mai bine lângă cea adevărată, care vă poartă numele, plantată la sfârșitul lui noiembrie '87. Și pentru că a venit vorba de fotografii, țin să vă amintesc că mi-ar fi trebuit una din perioada metaforelor de tipul „*Piroga spre arhipelagul stelelor*” sau a versurilor nichitiene: *Adolescența e-o frânghie de aur / pe care n-o poți tăia, dacă vrei, cu cuțitul / Adolescența e-o frânghie de aur / legând nadirul cu zenitul...* Unii încearcă, după moartea poetului, să lege nadirul cu zenitul, deși nu cu o frânghie de aur.

În lunile noiembrie și decembrie, „memorialul” a găzduit două manifestări dedicate poetului, adresate unor tineri, care au solicitat și alte invitații, lucru îmbucurător, expoziția fiind văzută în luna noiembrie de un număr mare de vizitatori. Timpul și spațiul nu ne îngăduie să dăm mai multe amănunte. Chiar dacă repet, trebuie să scriu și în această epistolă bucuria sinceră manifestată de stimata și de mare excepție doamnă, Zoe Dumitrescu Bușulenga, care m-a rugat să vă transmit urări de bine și sănătate, iar fiului dvs fericire, noroc și sănătate. Am întâlnit-o la Muzeul Literaturii Române din București.

Înainte de a încheia, țin să vă mulțumesc frumos pentru trimiterea pieselor lipsă: bateriile, cablul și două

casete. Pe una din casete voi înregistra un film color realizat de Al. Stork, un interviu cu poetul într-un parc din București, o peliculă minunată pe care o iubim și pe care o s-o vedeți când veniți la noi.

Până atunci, primiți de la noi și din partea mea urările de sănătate și prosperitate în noul an '88. Așteptăm cu nespusă bucurie scrisorile dvs. Până în prezent am primit trei, de la ultima, expediată din Darwin în 29 sept. '87, n-am mai primit nici o veste „scrisă”.

Nelu Stan

Condoleanțe trimise din Australia de către Magdalena lui Nelu Stan și familia:

A father's love is always with us in our memories.

May the many memories of your father and the sympathy of those who care comfore you.

Nu știu cuvinte de mângâiere a unei dureri care nu se stinge. Dar știu încercarea unei astfel de pierderi și doresc să vă spun că sunt alături de dumneavoastră.

Pomenirea să-i fie numai de bine!

Om fericit, căci truda i-a fost răsplătită și mândria cinstită de către copii.

Magdalena
5 februarie 1988

ODISEEA CRANIULUI VOIEVODULUI MIHAI VITEAZUL (II)

de Constantin Dobrescu

Costel Matei

În presa timpului „Universul”, „Adevărul”, „Dimineața”, ș.a. au apărut relatări legate de transportul craniului voievodal de la Iași la Mănăstirea Dealu.

În vederea evenimentului au venit la Iași, în ziua de 22 august, mitropolitul Miron Cristea, profesorul Nicolae Iorga, membrii ai guvernului, profesori universitari de la Universitatea din Cluj, reprezentanți ai societăților culturale ca „Liga Culturală”, „Tinerimea Română”, ș.a.. Seara, la Teatrul național din Iași, profesorul Nicolae Iorga a ținut o conferință despre marele și temerarul voievod, Mihai Viteazul.

În ziua de 23 august, potrivit programului stabilit, la ora 9 s-a oficiat în Catedrala mitropolitană, un serviciu religios după care Mitropolitul primat Miron Cristea și Mitropolitul Pimen au rostit cuvântări, apoi craniul voievodului Mihai a fost așezat pe afetul de tun și transportat la gară. Străzile străbătute de cortegiul Ștefan cel Mare, Cuza Vodă, Piața Unirii- erau pavoazate cu drapelul cernite; din loc în loc au fost înălțate arcuri de flori și ramuri verzi. Pe traseu au fost aliniate trupe din garnizoana Iași, elevii școlilor primare și secundare, studenți, muzici militare, coruri, clerul, profesori de toate gradele, membrii societăților culturale, asociații profesionale, mii de locuitori. În

Piața gării a avut loc o impresionantă defilare. Pe ruta stabilită, trenul care transporta relicva scumpă neamului nostru a făcut primul popas la Ruginoasa, unde toți cei care făceau parte din impozantul cortegiul au vizitat mormântul lui Alexandru Ioan Cuza, domnitorul Unirii. Spre seară, al doilea popas s-a făcut la Mircești, unde a fost vizitat mormântul poetului Vasile Alecsandri și casa în care a locuit.

A doua zi, 24 august, trenul a oprit mai mult în gările din Roman, Bacău, Mărășești, Focșani. Peste tot s-au organizat primiri oficiale, s-au rostit cuvântări, s-au dat onorurile militare. La Mărășești au fost vizitate mormintele eroilor din Războiul pentru Întregirea Neamului și locurile unde s-au desfășurat lupte.

În ziua de 25 august, s-au făcut primiri festive la Râmnicu Sărat, Buzău și Ploiești. În capitala județului Prahova, relicva voievodală care se afla „în lădița ce o poartă” a fost expusă mulțimii aflate în gară. O gardă militară a prezentat onorul, în prezența autorităților, corpului profesoral, elevilor și a numeroși localnici.

La Târgoviște s-a ajuns în ziua de 26 august. Aici s-a făcut o ceremonie de primire și depunere în cripta „anume făcută”, s-au ținut cuvântări. La Mănăstirea Dealu a vorbit și regele Ferdinand.

Continuare în nr. viitor

CORNELIU ȘERBAN REVINE

Cine se mai gândea că după aproape două decenii de la retragerea din viața literară a Ploieștilor, poetul și jurnalistul Corneliu Șerban ar putea decide să trimită la revista noastră, spre publicare, câteva texte inedite.

El hotărâse, la un moment dat, să nu mai scrie deloc, sau să nu mai colaboreze în niciun fel cu vreo publicație. Fusese un legământ confidențial pe care nu l-a dezmințit niciodată.

Instinctul lui de scriitor veritabil cu peste 30 de volume și zeci de mii de articole, a fost însă mai puternic.

După o viață dedicată scrisului și literaturii în general nu putea să renunțe pur și simplu. Oricâte amărăciuni l-ar fi încercat. Să nu uităm că ipostaza de gazetar de frunte cu care a fost gratulat de-a lungul timpului și, mai ales, punerea condeiului său în slujba culturii, au făcut din el un scriitor-cetățean cu contribuții imense la recalibrarea vieții noastre spirituale în toate planurile.

A militat pentru recunoașterea și restabilirea adevărului istoric, pentru punerea în drepturi a valorilor de ieri și de azi și a contribuit substanțial la promovarea multor tineri scriitori din acest areal, prin presa scrisă dar și la radio și televiziune, unde era adesea invitat. A fost multă vreme, la modul virtual, purtătorul de cuvânt al orașului și județului, vocea cea mai penetrantă și credibilă fiind auzit pretutindeni.

Corneliu Șerban se află printre pușinii scriitori care au avut șansa unor evaluări și interpretări favorabile venind din partea unora dintre cei mai reputați comentatori ai epocii.

Caz rar, lui i-a fost consacrată o amplă monografie în timpul vieții sale, care a apărut în 2005, cu sprijinul Casei de Cultură „Ion Luca Caragiale” a Municipiului Ploiești. A fost un gest de înaltă prețuire a operei sale și o recunoaștere a contribuțiilor acestuia de ordin cultural-artistic.

Revenirea lui cu câteva piese literar-jurnalistice, poate fi o promisiune pe care o salutăm cu toată simpatia și cu încrederea că nu se va opri aici.

CUVINTELE INIMII

Rânduri despre Vladimir Zamfirescu

de Corneliu Șerban

Stăpânit de o puternică emoție, mă întorc în timp la paginile din 1979 ale unei reviste de tradiție, pe care o scotea Liceul „I. L. Caragiale” din Ploiești. În acel număr al „Curierului”, sub titlul „Răspunzând fiicei mele”, evocam câteva „secvențe” din perioada anilor 1950-1954.

După absolvirea Școlii elementare din Vălenii de Munte, s-a întâmplat ca doi dintre elevii respectivei instituții de învățământ să-și urmeze drumul într-o treaptă superioară de studiu, în urbea ploieșteană. Apoi, după un alt șir de ani, destinul a făcut ca cei doi foști colegi să devină soți. Elisabeta Dinu, care terminase cursurile Liceului pedagogic din Ploiești, a trecut la catedră, continuând o tradiție a părinților săi ca învățătoare, semnatarul prezentei consemnări a ajuns, până la urmă, unul dintre redactorii ziarului județean „Flamura Prahovei”.

Am făcut acest prea lung și oarecum nepotrivit ocol, pentru a oferi, totuși, o explicație de unde până unde s-a nimerit să dau un interviu fiicei noastre Anca Ruxandra, care a parcurs și ea, într-un fel, firul unei continuități de familie, ca elevă la „Caragiale”, între anii 1977 și 1980.

Deschizând discuția relatată în „Curierul liceului”, improvizata reporteră îmi ceruse să inversăm rolurile, remarcând faptul că, ziarist fiind, sunt obișnuit să pun eu întrebări și să rețin așteptatele răspunsuri, de data aceasta trebuind să accept postura unui invitat la dialog. Evident, am fost de acord, așa că, toate acestea fiind

precizate pot trece la subiectul propriu-zis al însemnării de față. La solicitarea „Spune-mi, te rog, câte ceva despre foștii tăi colegi, sunt sigură că ai amintiri plăcute despre mulți dintre ei ...”, iată răspunsul dat în contextul amintitei împrejurări de atunci: -De unii îmi aduc bine aminte, pe alții i-am mai reîntâlnit uneori, aici, în Ploiești, dar și cu ocazia altor drumuri, în Prahova sau în alte zone din țară. E plăcut, într-adevăr, să constăți că fiecare dintre noi are un rost al său, o răspundere a sa, pe măsura înzestrării fiecăruia.

Dintre colegii mei de liceu, cel care mi se părea că va reuși să ne reprezinte cu un ecou mai prelungit în viitorime este pictorul Vladimir Zamfirescu, strălucit elev al marelui artist Corneliu Baba. Vladimir Zamfirescu este un nume prețuit în arta plastică românească și am convingerea că trecerea vremii va spori această prețuire.

Amuzant este că, în catalog, eu aveam 3 la desen, iar el ... doar 5, aceasta fiind limita maximă de notare din vremea aceea.

Dar pentru că am amintit un nume de notorietate, cred că se impune să menționez încă alte două. Dintre foștii elevi ai Liceului „I.L. Caragiale” din Ploiești, pe care i-am cunoscut în anii 1950-1952 ca făcând parte din „clasele mai mari”, s-au detașat, clar, Nichita Stănescu și Eugen Simion. *Un poet deosebit pentru întreaga lirică românească și un critic și istoric literar de prestigiu al literaturii contemporane.*

MAMA

de Constantin Dobrescu

Te-ai stins ca o candelă pe sfârșite după optzeci și nouă de ani de viață muțată în prea mult amar.

Te-am așezat lângă tata. „Fie-ți îngerii aproape și somnul dulce”, cum ți-ar spune Eminescu. Icoană sfântă de prins pe pânză de Rafael. Ai fost mamă de două ori. Ne-ai crescut la piept și ne-ai îngrijit cum numai tu, Mamă, puteai să ne îngrijești. Nu știai de plăceri, nu știai de plimbări, fiindcă nimic nu se crește mai greu decât un copil. Noi te-am necăjit prea mult și de mici și de mari. Iartă-ne Mamă! Sunau clopotele la Biserici, cântau muzicile în grădini, Mamă, rămâneai acasă și ne îngrijeai. Mamă, ne culcai și ne adormeai, ne sculai și ne spălai. Mamă, ne găteai de mai multe ori pe zi, fiindcă ți plăcea să ne porți curați. Aveai regulile mamei de crescut copiii, reguli aspre dar sănătoase. Vorbeai de ele cu îndreptățită mândrie fiindcă dăduseră roade bune. Ai avut parte și de nurori bune, Elena și Magda, care ți-au fost aproape. Apoi au venit la rând nepoții, Cătălin, Daniel, Monica și Coca, strănepoții Rareș-Andrei, Clara și Isabela.

De la tine, Mamă, am moștenit ținerea de minte care m-a ajutat să trec atâtea examene. Erai Mamă, dușmanca neîmpăcată a lucrului făcut de mântuială și a dezordinii.

Stam odată să plec de acasă, Mamă, m-ai oprit în pragul ușii și mi-ai spus că hainele sunt boțite. Lasă, Mamă, sunt destul de frumoase pentru nasul meu, ți-am spus eu. „Or fi pentru nasul tău, dar nu pentru obrazul meu”, mi-ai răspuns, Mamă. Ce-o să zică lumea când te-o vedea așa. Da, mumă-ta ceea n-are ochi, nu vede cum te lasă să ieși așa în lume, mai mare batjocura, mi-ai spus atunci. Mai răsună și azi în minte aceste cuvinte. A trebuit să dezbrac haina, ai luat-o, Mamă, ai șters de pe ea niște pete microscopice, ai călcat-o și după ce am îmbrăcat-o mi-ai spus: „Acum mai vii de-acasă”. Numai așa am putut să ies din casă.

2.

Spuneai mereu și iar spuneai aceste vorbe: „Tot faci un lucru, fă-l bine din capul locului. De ce să-l faci de mai multe ori, pentru care la urmă să fie prost făcut.” Tot de la Mama am învățat să fim ordonați, lucru care mi-a folosit în viață.

Ai fost Româncă adevărată, cum ai fost și Mamă Sfântă. Ai iubit portul popular, era o plăcere pentru mine, copil fiind, să te văd purtând de sărbători, la Loloiasca, frumosul tău costum popular pe care ți l-a dăruit Bunica, mama ta.

Îți plăcea să citești mai ales articolele mele din „Atitudini” pe care le binecuvântai, te bucurai de cărțile scrise și publicate de mine.

Arhimede a spus odată: „Dați-mi un punct de sprijin și mut din loc cerul și pământul”. Un poet latin a scris versul: „De urbi consistam coelum terramque

movebo”. Leibnitz a spus la vremea lui: „Dă-mi școala pe mână și eu îți schimb fața lumii într-o sută de ani”. Înmiit mai mare decât pârgھیile lui Arhimede și școala lui Leibnitz e puterea Mamei. Înalți popoarele prin oamenii mari pe care-i crește. Mulți oameni mari: Kant, Goethe, Mozart, Wagner, Napoleon, Berthelot, Al.I.Cuza, dr. C. Istrati, Petru Poni, G. Enescu, pictorul N. Grigorescu, mii și mii alții au mărturisit cu mândrie și recunoștință că Mamei datorau tot ce au avut bun în sufletul lor și tot ce-au făcut bun în viața lor. Mai spun ceva: Mamele îi fac pe copii, soțiile pe soți și amândouă mărirea unui neam. Ceva ne lipsește: și anume două monumente care trebuie să le înălțăm, la care să se închine neamul românesc, monumente care să simbolizeze pe MAMA și SOȚIA care se jertfesc pentru țară și care, ca eroul necunoscut, rămân neștiute.

Neștiute da, uitate nu!

3.

Mai socot că trebuie să se bată două medalii de preț – „Răsplata Mamei” și „Răsplata Soției.”

Ca și Dante erai credincioasă fără să fii habotnică. În clipe grele spuneai și ne spuneai „Cu Dumnezeu înainte”, ca Ștefan cel Mare.

Ne-ai învățat ce este munca, să iubim cinstea și să iubim tot ce-i drept și ce-i frumos. Mamă m-ai învățat să iubesc florile și natura și, mai ales, luna mai, luna florilor - așa cum o făcea N. Grigorescu.

De cum începea primăvara făceai brazde de flori în curtea noastră. Semănai tot felul de flori, le stropeai zi cu zi și ne arătai cum încolțesc, cum cresc și cum înfloresc tot felul de flori - gura leului, ochiul bouului, crăițele, izma, micșunelele, stânjeneii și, mai ales, volbura. Nu mă săturam privind culorile neasemuit de frumoase ale florilor nespuse de gingașe. Dimineața, înainte de a pleca la slujbă, le priveam cu plăcere nespuse mai ales pâlnoarele de volbură în culori atât de frumoase încât niciun pictor nu le-ar putea zugrăvi. Stropii de rouă din flori strălucesc cum niciun diamant n-ar putea străluci. Și câtă viață era în grădina cu flori. Albine, viespi, bondari, calul-dracului, gâze de tot felul, alergau întruna de la o floare la alta. Ai ținut mult la flori. Drept mulțumire pentru dragostea cu care le-ai udat și le-ai curățit totdeauna, flori de tot felul te-au împodobit ca pe-o regină.

În ziua de 3 noiembrie 2019, soarele care apunea ți-a mai încălzit odată trupul din care viața apusese pe vecie. O șuviță de aur împletită din raze de soare târziu ți-a încins fruntea la finalul slujbei. Erai fericită. Părea că vorbeai spunând că părăsești amărăciunea pământeană pentru dulceața cerului.

Dormi în pace scumpă Mamă.

De la Casa Hagi Prodan, la Casa de târgoveț din secolul al XVIII-lea

de Emilia Luchian

În zona centrală a Ploieștiului, dar ferită de privirile nepăsătoare ale unor trecători, se află cea mai veche clădire civilă a orașului, salvată de la dispariție și transformată în muzeu. Ploieștiul nu a beneficiat de o arhitectură monumentală veche, fiind un târg ce s-a ridicat ca oraș prin activitatea industrială din a doua jumătate a secolului al XIX-lea. Această casă, însă, înfățișează într-o mare măsură viața înaintașilor noștri, târgoveți sau boiernași, existență pe care, noi cei de azi, aproape că nici nu o mai putem înțelege. Adevărat simbol al urbei, ea marchează începutul urbanismului în Muntenia. Astăzi nu mai este tot atât de impunătoare ca altă dată, dar a păstrat parfumul trecutului.

Este vorba despre *Casa Hagi Prodan*, cea cu mai multe vieți. A fost construită prin 1785 de către meșteri pricepuți în meserie și plătiți pe măsură de către proprietar, negustor de vază al vremurilor respective. Spre sfârșitul secolului al XVIII-lea a fost o locuință arătoasă a unui negustor, în secolul următor a aparținut familiei Prodan, când i s-a dat o nouă înfățișare, iar din secolul al XX-lea a pornit pe un alt drum. Înălțată din ruine de mai multe ori, a fost gazda unor expoziții etnografico-istorice, a primit între zidurile ei spiritul și opera unui mare poet român, Nichita Stănescu și s-a întors, trecând printr-un avatar unic, neprevăzut, dar fantastic, la ceea ce a fost de la început – casa unui târgoveț înstărit, muncitor și iubitor de frumos.

Invitați la o călătorie în timp, ne putem închipui bucuria pe care a avut-o Maria Ploieșteanu / Marița¹, fiica proprietarului, care a primit locuința ca dotă la căsătoria ei cu Ioan / Ivan sau Ivancea Prodan (1801-1802). Avem puține informații despre familia Mariei (Uța), ca și despre Hagi Prodan: sumare menționări în scrieri și acte din secolul al XIX-lea și câteva mărturii verbale de la unul din urmașii hagiului, Teodor Ioan.

Om harnic și cu frica lui Dumnezeu în suflet, căldărarul Prodan, de origine sud dunăreană (înscris la *neamuri* în catagrafia din 1831, „sârb” *chiriaș* în catagrafia din 1838, posibil aromân sau bulgar), se refugiasse în Ploiești de teama prigoanei și a iataganului turcesc. Fugarii din timpul războiului ruso-turc din 1793-1795 apăreau în catastife cu denumirea de *sârbi*

meseriași. *Calfă de căldărar, pribeag în Valahia*, ar fi provenit din regiunea cupriferă Karlovo, din Bulgaria². Ivancea Căldăraru, e notat în calitatea de *gazdă*, plătitor de *popreală* Moruzoaiei, în mahalaua Popii-Dima, pe ulița bisericii Sf. Voievozi, aproape de Târgul-de-afară. Prin muncă și talent, el s-a făcut cunoscut pe plan local datorită vaselor de aramă și a sfeșnicelor frumos lucrate.

Prin căsătoria cu Marița (Uța), fiica unui negustor de vază și enoriaș al bisericii Sf. Voievozi, Ivan Căldăraru s-a mutat în locuința acesteia, *casă bătrânească, mare și arătoasă, făcută din păreți, cu cerdac și beciuri* – cum a relatat Carol Debie. În curtea încăpătoare a făcut *polate și cherhana de arămărie*. Fiind harnic, a primit privilegiul domnești și a fost scutit de multe dări, plătind doar 24 de taleri.

Viața orașului nu a fost chiar liniștită, alternând perioade de prosperitate cu cele de criză provocată de războaie. Ivan Căldăraru nu a părăsit urbea, chiar dacă trebuia să confecționeze căldările necesare ocupanților ruși (în perioada 1806-1812). Poate că nu a pactizat nici cu eteriștii, din moment ce numele lui nu a apărut pe lista celor urmăriți de agia turcă. Și-a văzut de afaceri și familie, a ajutat la treburile mahalalei și ale bisericii. După 1822, când s-au deschis drumurile peste Dunăre, a făcut mai multe călătorii în regiunile cuprifere, poate pe la Gabrovo ori Sliven și s-a bucurat de prosperitate și dever. Ca urmare, a fost scos din *matca ruptașilor*, devenind *birnic slobod*.

A ajuns starostele breslei de meșteșugari în aramă, de mare importanță pe atunci în Țara Românească. Ca o încununare a nivelului la care s-a ridicat, a plecat în hagiălăc la Ierusalim (1823-1824), s-a botezat în apa Iordanului și, revenit acasă, s-a situat pe o treaptă socială mai înaltă în oraș. Statutul său și veniturile l-au îndemnat să amenajeze casa, cu ajutorul meșterilor din Treavna – Bulgaria. A adus tot din sud un tavan sculptat din lemn (*tavanul-soare* cu 22 de raze, realizat posibil de meșterul Dimităr Oșaneț, din mâna căruia mai ieșise un alt tavan cu 48 de raze, aflat în Treavna), care a dat casei o altă înfățișare. A construit sacnasiul în grădina cu lileci, cu vedere în trei direcții, ca doamnele și domnișoarele, care ieșeau mai rar în oraș, să privească trecătorii și agitația străzii.

¹ Numele primului proprietar, Maria sau Marița apare în multe lucrări publicate, inclusiv în pliantul muzeului. În *Catagrafia orașului Ploiești de la 1838*, tradusă de prof. Ion R. Dedu, Edit. Ploiești-Mileniul III, 2006, la p.154, apare ca soție a lui Ivan Hagi Prodan, care avea pe atunci 75 de ani, Uța (diminutiv poate) având vârsta de 60 de ani. Al. Bădulescu a adăugat la numele de Maria și pe acela de Ploieșteanu, pentru a-i întări obârșia locală.

² Carol N. Debie, *Știri noi despre Casa Hagi Prodan*, în RMI, anul L, nr. 2, 1981, București, pp. 29-31. Numeroase informații provenind de la Carol Debie au fost cercetate sistematic de muzeograful Adrian Stan, care le-a cuprins într-un arbore genealogic expus cu prilejul expoziției *100 de ani de la înființarea primului muzeu prahovean*, 31 octombrie 2019.

CENTENAR PROFESOR GHEORGHE C. IONESCU

dirijor și muzicolog-bizantinolog

100 DE ANI DE LA NAȘTERE

(n. 21.10.1920, satul Bughea de Jos, jud. Prahova - m. 16.09.1999, București)

de Al. I. Bădulescu

Pe 21 octombrie 2020, s-au împlinit **100 de ani** de când s-a născut, în modestul sat prahovean Bughea de Jos, profesorul, dirijorul și muzicologul - **bizantinolog Gheorghe C. Ionescu**, personalitate marcantă și apreciată în viața muzicală prahoveană și românească din cea de-a doua jumătate a secolului XX.

După ce a absolvit școala primară în satul natal și Școala de muzică psaltică din orașul Vălenii de Munte (1930-1933), în perioada 1933-1941 urmează Seminarul „Nifon Mitropolitul” din București, iar între anii 1941-1946 cursurile Facultății de Teologie, obținând licența în 1946. În paralel, Gh. C. Ionescu se numără printre studenții Conservatorului Regal de Muzică și Artă Dramatică din București, unde a beneficiat de îndrumarea vestigiilor maestrilor ai muzicii și pedagogiei muzicale românești: Faust Nicolescu, Dimitrie Cuclin, Tiberiu Alexandru, Vasile Popovici, Ștefan Popescu ș.a.

Pentru continua pregătire în tainele complexe ale pedagogiei și metodicii predării în învățământul preuniversitar, în anul 1947 absolvă Seminarul Pedagogic „Titu Maiorescu” din capitală.

Începând din anul 1946, prof. Gh. C. Ionescu se dedică, în primul rând, nobilei activități didactice, îndeplinind, inițial, funcția de învățător și director al Școlii primare din satul natal, iar din anul următor este numit prof. de muzică vocală la Liceul Comercial Mixt „Nicolae Iorga” și la Școala generală nr. 1 din Vălenii de Munte. În anul 1949, prin transfer, devine prof. de muzică la prestigiosul liceu ploieștean “I.L. Caragiale”, până în anul 1963 când, la solicitarea Casei Centrale a Creației Populare din Ministerul Culturii, este promovat în funcția de metodist specialist cu problemele de muzică la instituția respectivă. Aceeași funcție - metodist specialist cu probleme de muzică - a îndeplinit, între anii 1956-1963, și la Casa Regională de Creație Populară Ploiești.

Preocupat continuu de perfecționarea pregătirii de specialitate, prof. Gh.C. Ionescu susține, cu brio, toate gradele didactice prevăzute în statutul personalului didactic din învățământul preuniversitar (gradul definitiv - 1959, gradul II - 1966, gradul I - 1967).

Înzestrat cu reale calități în domeniul artei

dirijorale corale, încă din anii 1948-1949, prof. Gh. C. Ionescu și-a făcut o datorie sacră față de mișcarea muzicală de amatori din fosta Regiune Ploiești și cu deosebire, începând din 1968, în județul Prahova. Remarcăm, în acest sens, prezența sa în calitate de dirijor al formațiilor corale de la Rafinăria 1, Uzina „1 Mai” și Trustul 3 Petrol Ploiești (1949-1956) etc. Din vara anului 1955 se dedică, cu întreaga sa ființă și capacitate de muncă, înființării și conducerii muzicale a Coralei „Paul Constantinescu” a Palatului Culturii din Ploiești, formație ce a devenit în următorii ani etalon pentru mișcarea corală din județ și din țară, obținând, cu deosebire în anii 1965-1978, excepționale succese pe plan național și internațional, în țări cu vechi și recunoscute tradiții muzicale: Ungaria (1968), Bulgaria (1970, 1977), Germania (1971, 1975), Estonia (1972), Italia (Arezzo – 1973; 1981), Irlanda (1975) și Anglia (1980), pretutindeni fiind apreciat de public și presa de specialitate.

Repertoriul abordat împreună cu Corala „Paul Constantinescu” a cuprins, în linii generale, cele mai reprezentative opusuri din creația românească, clasică și contemporană și din repertoriul universal (196 de lucrări semnate de 103 compozitori de renume, din care 54 – români).

Neuitate rămân pentru noi prahovenii, numeroasele concerte susținute anual în municipiul Ploiești și în alte localități din județele Prahova, Buzău, Dâmbovița și din alte zone ale țării, pe importante scene bucureștene: Ateneul Român, Sala Radio și Aula Palatului Cantacuzino, dar și reprezentațiile vocal-simfonice împreună cu Filarmonica “Paul Constantinescu”.

Plecarea în toamna anului 1978 de la pupitrul Coralei „Paul Constantinescu” nu a constituit și încetarea activității sale dirijorale, profesorul Gh. C. Ionescu, continuându-și activitatea de dirijor la Corala “Ioan Cr. Danielescu” a Casei de Cultură a Sindicatelor (1978-1981) și apoi, până în 1987, la Corul de Cameră „Philharmonia” al Școlii Populare de Artă.

Apreciind excepționala pregătire de specialitate, Ministerul Culturii și Casa Centrală a Creației Populare, l-au desemnat pe prof. Gh. C. Ionescu membru în numeroase jurii muzicale naționale, printre care menționăm vestitele festivaluri corale: *Ion Vidu* (Lugoj), *Ciprian Porumbescu* (Suceava), *D.G. Kiriac* (Pitești), *Craiu Munților* (Deva), *Gh. Dima* (Brașov), *Maria Tănase* (Craiova), *Maria Lăterețu* (Târgu Jiu), *Tomis* (Constanța), *Cântarea României*, precum și în juriul Festivalului Internațional de Folclor, Muzical-Coregrafic din orașul Manastir – Tunisia (1971) ș.a.

O conferință a istoricului Gheorghe Brătianu despre „Sfântul Ludovic” (II)

de Constantin Dobrescu

Costel Matei

A menținut echilibrul între absolutismul monarhic și respectarea dreptului, între justa preocupare pentru menținerea independenței coroanei sale și unitatea creștină. A creat o Curte de judecată centrală și Parlamentul, Camera Conturilor și a Marelui Consiliu. În timpul domniei sale apar ordonanțele regale, interzice războaiele între seniori de pe domeniile regale și duelul judiciar și portul armelor. Prin directivele sale luate pe care le-a dat țării, Franța și-ar fi schimbat evoluția istorică, dacă le-ar fi împlinit, căci Ludovic al IX-lea a știut să asimileze cât mai grabnic teritoriile nou primite prin marele său prestigiu moral.

A pus bazele a numeroase fundații pioase care au dăinuit multă vreme, ajutând pe cei în nevoie. Din punct de vedere politic i-a lipsit latura externă statului căci n-a știut să folosească în expedițiile sale rivalitățile dintre potrivnicii săi.

Concepțiile sale externe au fost întemeiate pe ideea de pace și de dreptate, precepte pe care le-a urmat totdeauna în toate alianțele, fie cu Anglia, cât și cu celelalte țări învecinate.

Datorită prestigiului său moral, el a fost judecătorul marilor litigii din vremea sa între fruntașii popoarelor. Spre a încheia o icoană cât mai apropiată de figura regelui credincios, conferențiarul l-a comparat pe Ludovic al IX-lea cu Filip al IV-lea fiindcă din vremurile îndepărtate și până azi, cea mai bună definiție se face prin contrast.

Reputatul istoric Gheorghe Brătianu își termină conferința, un model de erudiție istorică, prin cuvintele lui Clemenceau care a spus: „Franța a fost ieri soldatul lui Dumnezeu, azi e soldatul libertății și întotdeauna va fi generoasă și idealistă”.

Tabăra Internațională de Sculptură Monumentală - Ploiești 2020

Luca Elefterescu, un prefect preocupat de modernizarea județului Prahova (VIII)

de Cătălin Dobrescu

Luca Elefterescu își manifestă entuziasmul pentru inițiativa luată de a se ridica în una din piețele din Ploiești o statuie marelui domnitor Cuza Vodă, sunând că orice bun român este dator să contribuie cu drag la realizarea acestei opere patriotice, angajându-se să dea întregul său concurs înfăptuirii acestui monument. De asemenea Luca Elefterescu felicită pe Teodor M. Armenopol, mare proprietar, pentru inițiativa luată privind monumentul în cauză și pentru faptul că a subscris o sumă importantă în acest scop.

Luca Elefterescu participă la comemorarea zilei de 30 august 1906, când la Catedrala Sf. Ioan Botezătorul din Ploiești s-a oficiat un Tedeum, după care la Statuia Vânătorilor a avut loc un parastas pentru odihna sufletelor celor morți pentru patrie pe câmpurile de bătălie din Bulgaria.

Cu această ocazie Luca Elefterescu în cuvântul său „pomenește cu venerație de aceia care au înscris în anele patriei gloria zilei de 30 august”. Emoționanta cuvântare a prefectului a smuls un ropot de aplauze din partea veteranilor. La final, acesta, în semn de respect, a strâns mâna tuturor veteranilor. După parastas s-a servit de către Primăria Ploiești o masă veteranilor, iar săracilor li s-a dat câte o pâine.

Cu prilejul aniversării zilei de 30 august când a fost cucerită reduta Grivița în timpul Războiului pentru neam, prefectul județului Prahova Luca Elefterescu a trimis Regelui Carol I la Sinaia, a doua capitală a țării, o telegramă prin care îl asigură de veșnica recunoștință, dragostea și devotamentul nemărginit din partea prahovenilor („Prahova”, 3 septembrie 1906).

În aceeași zi prefectul județului, Luca Elefterescu se deplasează împreună cu primarul Ploieștiului Gh. Dobrescu și numeroși ploieșteni la Școala „Al. Scorțeanu” din strada Alexandru II. Această școală a fost ridicată de Zoe Scorțeanu în memoria fiului ei Al. Scorțeanu. Aici s-a făcut inaugurarea școlii după ce un grup de 10 preoți ai orașului în frunte cu protopopul I. Nicolae a oficiat sfeștania de rigoare.

Directorul școlii, M. Nicolaescu, într-un frumos discurs, aduce mulțumiri lui Zoe Scorțeanu pentru realizarea acestui local de școală în memoria fiului ei.

De asemenea și Luca Elefterescu în cuvântul său scoate în evidență marile merite ale lui Zoe Scorțeanu căreia îi mulțumește în numele guvernului. La final, Bucur Spirescu, inspector general al învățământului primar ia în primire localul școlii în numele Ministerului Instrucțiunii Publice („Prahova”, 3 septembrie 1906).

Ioan Enescu - un preot rămas în memoria locuitorilor din Loloiasca (III)

de Constantin Dobrescu

Din cuvântările ținute la întrunirile liberale la care participa, preotul I. Enescu era revoltat de abuzurile ministrului de finanțe C. Argetoianu în timpul guvernului de specialiști ai Ritmului Nou.

Acest ministru este autorul celei mai ingenioase soluții pe care a putut-o concepe cineva pentru remedierea crizei bugetare și anume: neplata salariilor. Cu această soluție de o simplitate puerilă a crezut C. Argetoianu că face dovada capacității sale financiare.

De asemenea, la clubul liberal, I. Enescu a criticat planul de asanare financiară prezentat Regelui de guvernul Iorga în care Argetoianu insistă pe reducerea lefurilor până la jumătate și concedierea în masă a funcționarilor.

Preotul iubea florile, încât în anotimpul lor altarul cât și biserica erau pline de flori. În vremea când înflorea Crinul Maicii Domnului emana un miros biblic legendar ireal de frumos.

Pentru I. Enescu Crinul era o floare mai desăvârșită în frumusețe, nobilă, falnică, având în ea ceva aproape sacru. Acesta iubea culoarea albastră considerată culoare divină și nimic nu poate crea o atmosferă atât de frumoasă.

Odată cu criza politică care măcina societatea românească în anii 1925-1927 s-a manifestat în țară și o epidemie de gripă, febră tifoidă, dizenterie etc.

Conform ordinelor Patriarhiei Române, care a dat tonul, în toate bisericile s-au desfășurat slujbe religioase unde locuitorii au făcut fierbinți rugăciuni.

Astfel de slujbe în 1927 a inițiat și preotul I. Enescu.

A fost un preot cetățean preocupat de tot ce privea viața comunității.

Nu numai cu prilejul slujbelor dar și cu alte ocazii dojenea pe săteni pentru modul cum se poartă cu animalele folosite la muncă și în special caii.

De asemenea condamna și sălbăticia unora față de câini pe care el îi iubea. De fapt preotul era membru al Societății pentru protecția animalelor condusă de prof. I. A. Bassarabescu.

Faptul că un locuitor din Loloiasca Mareș M. a comis un act de trădare în timpul luptelor purtate de armata română în retragerea spre Moldova în toamna anului 1916, preotul I. Enescu a suferit mult. Părerea noastră că acest individ era pripășit în satul în cauză care nu mai cunoscuse astfel de specimene. Așa se face că în slujbele sale și mai ales la orele de religie ținute elevilor de la Școala primară acesta le prezenta acestora ca un îndemn pentru generațiile viitoare, versurile Nu plânge Maică România, găsite în ranița unui soldat prahovean mort în toamna anului 1916 pe muntele Sorica.

„Nu plânge Maică România
Că am să mor neîmpărtașit
Un glonț pornit spre pieptul tău,
Cu pieptul meu eu l-am oprit...

X

Nu plânge Maică Românie

E rândul nostru să luptăm
Și din pământul ce ne arde
Nici o fărâcă să nu dăm

X

Nu plânge Maică Românie
Pentru dreptate noi pierim,
Copiii noștri, peste veacuri,
Onoare ne vor da, o știm

X

Nu plânge Maică Românie
Adună tot ce-i bun sub soare,
Ne cheamă și pe noi la praznic
Când România va fi mare.”

Preotul I. Enescu era și un cunoscător al folclorului popular și bun povestitor. Slujbele lui erau un prilej de încântare, erau ascultate cu atenție de numeroși poporeni veniți de la distanță.

El spunea - avea și o voce plăcută și puternică - că poezia poporană reprezintă un lung și aspru amurg de suferință în care s-a zbatut neamul românesc, având numai credința care i-a îndemnat să clădească biserici și limba în care au încheșat suferințele lor.

Le vorbea elevilor de nemuritoare Miorița care pentru el avea o mare putere de expresie. Acesta spunea că din noianul de doruri și suferințe s-a născut Miorița.

Le recita școlărilor frânturi din poeziile poporane ca de pildă,

Mândră dac-oi muri eu
Vino la mormântul meu,
Și te reazămă de cruce
Să-mi mai spui o vorbă dulce.

Din mult, puținul banilor săi - căci avea o familie numeroasă - cumpăra cărți din colecția Biblioteca pentru toți cu poezii, balade etc. de M. Eminescu, Alecsandri, G. Coșbuc și O. Goga. Mama mea Dobrescu Florica - Dumnezeu s-o ierte - a mai păstrat astfel de cărți până târziu în viața sa, de la ea știu și chiar le-am văzut.

Acest om în adevăratul sens al cuvântului împreună cu soția sa învățătoare a fost profesorul mamei mele Dobrescu Florica la școala primară din Loloiasca. De asemenea copil fiind l-am cunoscut și eu mai ales că locuința sa lângă vechea primărie era una dintre cele mai frumoase case la vremea respectivă era aproape de locuința bunicii mele Duța Sevasta.

Preotul de care vorbim a avut patru copii, din care unul Petre a fost profesor la școala din Loloiasca.

Preotul I. Enescu era un om cu o vioiciune sufletească bine primit la reuniunile de la Clubul liberal din Ploiești, pentru că avea un umor mucalit.

Deputatul N. Constantinescu-Bordeni îl compara cu un sacerdot înveșmântat cu odăjdiile marilor pontifi.

ISTORICI PLOIEȘTENI DE AZI (II)

de Traian D. Lazăr

Profesor de istorie la Comănești-Bacău și muzeograf la Casa Memorială Nicolae Iorga – Vălenii de Munte, Petre C. Țurlea a devenit cadru didactic universitar din 1978 până în 2014. Și-a început activitatea științifică – domeniu căruia îi consacrăm acest articol – în 1978 și, până în 2019, a acumulat un capital de 2043 opere, din care 37 cărți acumulând aproximativ 16000 pagini, 7 volume îngrijite și 2000 studii, articole, recenzii.

Folosind o expresie consacrată în dicționarele scriitorilor, vom spune că Petre C Țurlea a debutat în volum în anul 1988 cu *Scrisori către N Iorga*, publicând până în 2003, în total, patru volume pe această temă devenind astfel principalul editor al corespondenței primite de savant. La corespondența emisă, locul e deținut de Ecaterina Vaum.

Istoric total, creator al curentului cultural-literar sămănătorist, profesor universitar, șef al Partidului Naționalist Democrat, proprietar/editor al ziarului Neamul românesc, scriitor, exponent de seamă, din 1903-1905, al marilor preocupări social-politice ale momentului, chestiunea țărănească și unitatea națională, Nicolae Iorga a întreținut o vastă corespondență.

La secția manuscrise a Bibliotecii Academiei se află 431 volume, fiecare a câte aproximativ 300 pagini

cuprinzând corespondența primită de Nicolae Iorga. Alte scrisori se află în arhiva familiei Iorga-Pippidi. I. E. Torouțiu a publicat patru tomuri din corespondența primită de N. Iorga în perioada cât a condus revista Sămănătorul (1903-1906). Barbu Teodorescu, secretarul particular al lui Nicolae Iorga, a publicat, în 1972 și 1979, două volume din corespondența primită între 1890 și 1912. „Acum de curând, scria Z. Ornea în mai 1989, un dotat tânăr istoric, Petre Țurlea, a reluat munca de la capăt și la o mai ridicată altitudine științifică, scrupulos și riguros în toate a decis să o ducă înainte. Deocamdată (în 1988, n.n.) a apărut, după o regretabilă pauză de zece ani, al treilea volum din această ediție”. (p.311) Volumul este însoțit de un studiu introductiv alcătuit de Andrei Pippidi, nepotul lui N. Iorga, ce examinează întreaga activitate a marelui istoric și om politic, servind astfel ca suport și volumelor ulterioare ale corespondenței.

Volumul al III-lea al corespondenței primite de Nicolae Iorga, primul editat sub îngrijirea lui Petre Țurlea, conține informații privind anii 1913-1914, ilustrează participarea lui N. Iorga la Congresul internațional de Istorie de la Londra (1913), atitudinea sa față de războaiele balcanice (1912-1913) și în perioada de după Consiliul de Coroană din august 1914, care a decis neutralitatea României.

Continuare în numărul viitor

Îngerul cu o creangă de rouă pe aripă (II)

de Traian D. Lazăr

Supremul semn de înțelegere și solidaritate a poetului cu soarta celui învins este identificarea. Poetul se solidarizează cu cel ce așteaptă judecata de apoi, ce așteaptă „să-mi sune acum numele”, știind că nu se află în grațiile Creatorului, ci este „copil întunecat/ În oglinzile tale”. El se identifică cu „fiul ce a lipsit la cină”, căruia o „pasăre (venită) din ceață” îi „așterne drum”, plătind „prețul izbânzii - / trecerii spre soare dinspre ger”. Intuim chiar, că poetul și-ar dori să fie, pentru cei învinși, „îngerul cu o creangă de rouă pe aripa stângă”, aripa inimii!

Cartea consemnează trăirile (credinței) religioase ale poetului în ordinea cronologică inversă a producerii și manifestării lor. Începe cu ciclul *Însângerarea zăpezilor*, continuă cu spicuri din raporturile poetului cu lumea credinței și se finalizează cu ciclul *Caravana învinșilor*. Inițial, poetul se află în „ringurile” înfruntărilor dintre credințele și ideile religioase. Chipul lui e „un clopot demult sălbătic/ de sunetul ce-l poartă ca pe-un copil străin”. Momentul este acela de alegere între alternative religioase, o „întomnare a cârnii în grave răsărituri” și când „stau gata de-nnoptare păsări laudate”.

Dilema poetului este „cui să cer o nouă așezare”? Pe albul sincerității lui, suferința alegerii, a ruperii, lasă pete de sânge, o „sângereare a zăpezilor”. Nu doar această poezie, ci întreaga carte este scrisă în limbaj esopic, un limbaj de simboluri al căror dicționar se află în posesia poetului și ai cărui termeni ne hazardăm noi să-i „traducem” prin similitudini cu sensul general din Dicționarul de simboluri, deși semnificația lor e aleatorie, nu urmează totdeauna pe cea din dicționar, ci este la discreția poetului. Sunt frecvent folosiți, dar în expresie figurată ori cu o încărcătură simbolică aleatorie, termeni precum: lumină, carte, umbră, ceață etc. Sensurile multiple ale acestor termeni, în principal laice și în subsidiar religioase, sunt infinit nuanțate, ridicate la putere și puse în

valoare prin asocierile cu alți termeni așa cum se procedează în cazul termenului „lumină”: *sufletul de lumină rob; lumina cade pe covorul nebunului; luminilor piezișe le sunt sclav; lumini de asfințit/ ne-așează-n geam doar semne-ntunecate; rămâne trunchi lumina ca o povară demnă; cu degete de abur întunecat tulbură cântărețul lumina; adună-n gușă pânză de lumină; și-n veștedă lumină prin care a văslit; ninge-mi Doamne cu lumini cerești; primenită în lumină nouă. Poezia Lied se distinge printr-o concentrare a semnificațiilor de acest gen: cum trec prin îndoiala luminii care-a fost; și nu ajungem fii cetății de lumină, precedate de asocierea, luminile ce nu se mai supun.*

O semnificație aparte în raporturile poetului cu Credința au termenii-simboluri mire, nuntă, mireasa, prezenți în expresii precum: *și nunțile-și uită răzvrătirea-n mine voalul; ca să primesc coroana de mire mutilat; moare starea de mire; zarea e mireasa ucisă-n ziua nunții; cu car înalt de nuntă având din Soare roși. Se află în carte versificări aurifere estetic precum: un câmp de pietre-și strigă veșnic ploaia; moartea însăși culorile-și colindă; ochii sunt zidiți în zăpezile tale; moare de-o vreme lumina-n fereastră; lacrima stelei lunecată pe creste; spre un pământ de raze văslim necugetat; sângereă,/sub murmurul lor toate izvoarele; iar marea-ncărunțește-n trup spre zori; o, tristețea se pornește-n lucruri; pasărea cugetării mă vinde într-adins; o singură petală își mai visează fructul etc. Asemenea împliniri poetice îmi aduc în memorie o notă din *Jurnalul* reputatului critic literar Theodor Codreanu (vezi revista *Litere*, nr 6-7 /2019, p.75): „La Galați, după mai bine de un sfert de veac, mă revăd cu fostul meu coleg de facultate, Nicolae Stanciu. Pe atunci era un adevărat copil teribil care venea în poezie”. Și mă gândesc: Nicolae Stanciu este un copil teribil care nu doar a venit ci, prin creațiile din *Caravana învinșilor* probează că rămâne, trăiește, în Poezie!*

EROUL AVIATOR Lt. GHEORGHE MOCIORNIȚĂ (IV)

de Marin Alexandru

Toate cele trei insigne au în partea de jos, însemnele de naționalitate (țară), YR, pentru România și se acordă de către federațiile naționale, prin examinare de către personal calificat din școlile unde are loc instruirea. În 1930, I.S.T.U.S. (Comisia Internațională pentru Zborul fără Motor) din cadrul F.A.I., pentru performanțe superioare a creat brevetul internațional de performanță „C” de argint, iar în 1937, F.A.I. (Federația Internațională de Aviație) acorda „C”-ul de aur, pentru ca în anul 1947 ștacheta este ridicată mai sus, FAI adăugând 3 diamante, pentru 1 diamant adăugând câte o performanță obținută astfel: un zbor cu țel fix triunghiular de minim 300 km, apoi alt zbor de 500 km și al treilea zbor cu câștig de înălțime de 5000 m, iar ultimul brevet este „C”-ul de Aur pentru distanțele de 750, 1000, 1250 și 1500 km. Insignele și brevetele din argint, aur și aur cu diamante și distanțe, sunt din același metal prețios, cu câte două cunune, cele cu diamante au în plus la diamantele obținute, în partea de sus o fereastră cu numărul diamantelor, iar la cele cu distanța parcursă, au în partea de jos valoarea distanței de la 750 km. până la valoarea maximă din prezent! Am intercalat acest detaliu de specialitate pentru cei neinițiați sau nu au zburat cu un planor pentru a observa acuratețea și finețea deplasării prin masa de aer, pentru a obține performanțe deosebite. În continuare cele două fete, Elena Bulgaru și Elena Scurtu, au început zborul pentru obținerea brevetului de pilot sportiv pe avioane de turism, pe data de 16 septembrie 1950 cu avionul tip Zlin 22, având instructor pe Moise Gheorghe, iar șef de pilotaj pe instructorul Subotin Edgard. Examenul de absolvire și obținerea brevetului l-am dat în luna noiembrie 1950, la nici 20 ani, deveniserăm aeriana...! Nu am putut să-mi exprim prin cuvinte bucuria, emoția și fericirea, pe care le-am simțit la primul zbor executat fără instructor la bordul avionului, deci am ieșit la simplă...! A declarant eleva de atunci, Elena Bulgaru. Datorită unei mari nevoi de cadre tinere, a comportării foarte bune, atât pe timpul parcurgerii perioadei de pregătire, teoretice și a celei practice de zbor, dar mai ales a talentului de pilotare, șlefuit la școala de planorism, unde sursele de energie, erau naturale, a vântului și a curenților ascendenți, termica, cum îi spun aviatorii, eleva pilot sportivă, Elena Bulgaru, a fost remarcată de instructori de zbor, a selecționat-o și au promovat-o în școala de instructori la zbor cu motor, care își desfășura activitatea separat, dar tot pe același aerodrom, Giulești. Zborurile cu elevi instructor au început pe

data de 03.VIII.1951 cu instructorul ex-prahovean, Lungu Gheorghe, iar pe parcurs a mai zburat și cu instructorii Simu Iancu, Ursu Florea, iar la eseiaj (control în zbor) cu instructorul Subotin Edgard. Zborurile din această perioadă s-au executat cu tipul de avion ZLIN 381, de construcție cehoslovacă. După absolvirea cursurilor de la Școala de instructor pentru zborul cu motor din vara anului 1952, a fost repartizată să-și execute perioada de instructor practicant, la Școala de zbor cu motor de la Ghimbav-Brașov. În cadrul acestei activități de zbor, am simțit deja, că am atins culmile realizării profesionale în meseria la care, în copilărie, doar visasem, a declarat eleva pilot instructor, Elena Bulgaru. Ca instructor practicant, nu executau pregătire cu elevi începători singuri, ci aveau totdeauna un instructor autorizat, care asista la pregătirea pe care o executau instructorii practicanți și dădeau calificative pentru felul în care s-a predat, sau interveneau dacă era cazul. Programul a fost extrem de încărcat și solicitant: pregătirea conspectului lecției ce urmează, documentarea și verificarea, din materialele bibliografice, instruire cu elevii, la sală, pregătirea pentru zbor, generală și zilnică, instruirea elevilor pentru deprinderea comenzilor avionului, cunoașterea avionului etc. Elena B. spune că „eram așa de fericită și mulțumită de munca pe care o făceam, încât nu simțeam oboseala și eram în stare să o iau de la capăt în fiecare zi”.

Alfred Dumitriu - Work in progress

Câștigătorii

Concursului Național de proză scurtă - pentru liceeni - și ai Concursului de teatru amator - monoloage comice, pentru toate vârstele

- Marele premiu al Festivalului:
- (Ex-aequo) Jugăstreanu Gruia Petru – Colegiul Național „I. L. Caragiale” Ploiești;
- Mariana Predeleanu – Colegiul Național „I. L. Caragiale” Ploiești;
- Arcip Denisa Paula – Colegiul Național „Petru Rareș” Suceava;
- Concursul Național de Teatru pentru Actori Amatori
- Premiul I: Popa Jessyca Rahela - Liceul Teoretic „Brâncoveanu Vodă” Urlați;
- Premiul II: Radu Luiza – Școala Gimnazială „Grigore Moisil” Ploiești;
- Premiul III: Stoian Maria Ioana – Școala Gimnazială „Nicolae Bălcescu” Ploiești;
- Mențiune 1: Asofiei Elena Raluca – Casa de Cultură „Mihail Sadoveanu” Pașcani;
- Mențiune 2: Veveriță Maria – Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” Iași;
- Premiul special BES România:
- Băzavan Horia Matei – Colegiul de Artă „Carmen Sylva” Ploiești;
- Premiul de popularitate acordat de BES Romania:
- Salcie Ana Maria – Liceul Teoretic „Brâncoveanu Vodă” Urlați;
- Concursul Național de Proză Scurtă pentru liceeni:
- Premiul I: Covaciu Filoftea – Colegiul Național „Vasile Lucaciu” Baia Mare;
- Premiul II: Ștefan Constantin Lefter – Colegiul „Mihail Cantacuzino” Sinaia;
- Premiul III: Zecheru Diana Andreea – Liceul Teoretic „Brâncoveanu Vodă” Urlați;
- Mențiune 1: Stan Maria Magdalena – Colegiul Economic „Virgil Madgearu” Ploiești;
- Mențiune 2: Voinea Diana Maria – Colegiul Național „Nichita Stănescu” Ploiești;
- Premiul special BES România:
- Ionică Andreea Bianca – Colegiul Național Militar „Stefan cel Mare” Câmpulung Moldovenesc;
- Premiul de popularitate acordat de BES Romania
- Ștefan Constantin Lefter – Colegiul „Mihail Cantacuzino” Sinaia;

Arcip Denisa-Paula, Colegiul Național „Petru Rareș” Suceava

Solrun

Nu mai sunt eu însămi de când pragul casei mele s-a acoperit de straturi de hârtii și pânze peste care nu pot trece. V-ați consemnat toate nemulțumirile și căințele, toate cuvintele acelei iubiri care n-are nicio șansă de la început, și totuși între un urlet și un altul, adoarme. Cernea cuvintelor se imprimă pe tălpile mele, destinul mă transformă într-o ștampilă umană uriașă pe care o apasă peste cele mai înalte puncte ale durerii. Printre niște munți de durere, vârful acului ocolește esența aceasta putredă. Sunt presată peste zona fierbinte inflamată a memoriei colective iar amprenta mea sigilează orice lipsă pe care ai putea s-o simți când, culcată într-un foc de paie, ascuți cum lumea renunță la tine.

Împachetăm aceste lipsuri și le expedim la mare depărtare de casă: dacă se pierd în ocean, ne fac o bucurie. Cățărați pe stâncile decupate din diverse proiecții imaginare furate, înțelegem că o aparență, fie ea plăcută sau respingătoare, va rămâne mereu doar o aparență. Plecarea ta îți conferă înțelepciunea experienței de a nu mă avea, de a nu mă iubi sau gusta și ne prefacem în același ritm etern, ne tărâm prin coasta timpului până când ajungem acolo unde fantezia îți rupe degetul cu care acoperi tăcerea buzelor. Când îți cumpăr lucruri, mă asigur doar că nu mă uii. Le porți cu tine, le șlefuești amintirea cu scârba și repulsia celor noi care pășesc în viața ta necoaptă. Sper să nu-ți aduci aminte că jumătate din fibra inimii e speranță. Sacrifici o creatură invizibilă ce nu ți-a făcut niciun rău, o faci să învețe tortura din moarte acolo unde nu-i va mai folosi, mi-o arunci în brațe și o faci să danseze mecanic, prin cârlige și antene de metal, care-i străpung pieptul, brațele. Acesta e noul Iisus sau Iisus al păpușilor de cârpe în umplutura cărora se veștejește iubirea mea?

Își face loc o lumină de neon prin încăpere, explorează singurătatea din oameni, îi așează ordonat ca într-un joc de domino și îi atinge în treacă peste umăr cu o urmă de salivă vindecătoare. Îi numără scuipând, ca pe bani iar apoi își amintește că e într-un club, că aici nimeni nu vrea să vorbească. Aici, lângă ușă atârâna o pancartă cu legea firii: Nu te mai îndrăgosti de potențialul din oameni.

Solitudinea adevărată o simte abia Dumnezeu, încercând să se adapteze vremurilor de restrițe. Lui nu-i oferă nimeni o cană de lapte proaspăt muls, cu spumă groasă când își îngroapă fruntea în palme. Și e singurul părinte care își dorește cu sinceritate să-și înțeleagă copiii atunci când suferă din dragoste. Dacă vorbești cu el, absurditatea vârstei devine o limită pe care o treceți împreună, de mână. Nu ți-am povestit niciodată cât m-am rugat Lui pentru tine, sau cum lacrimile își sincronizează căderea, îmi oferă echilibrul de a nu mă prăbuși la pământ. La manșa primului meu avion, primul meu zbor, vremea din ochii mei va cauza cea mai profundă prăbușire existentă. Fiindcă am fost dezamăgită de fericire. Și totuși, am rămas.

Am rămas pentru prietenii care îți pot frânge inima și cărora le mulțumesc pentru sinceritate. Pentru cei care nu te judecă fiindcă îți povestești capriciile în timp ce ei suferă de cancer pe un pat de spital. Pe un singur pat de spital, toți prietenii tăi suferinzi stau îngheșuți și ascultă scârșnetul imaginar al săruturilor pe care doar noi am fi putut să le avem. Te rog să nu-ți împarti momentele sexuale cu altcineva.

Căci eu nu-mi cumpăr singură flori. Înțeleg din privirile oamenilor că își dau seama când îmi cumpăr singură flori și când le primesc. Șoaptele lor se eliberează de muțenie odată cu primele apusuri ancestrale. Veneroz o iubire pe care o voi păstra într-un buzunar secret al portofelului, până ce pe drumul vieții mele va mai ploua din când în când cu pene de chitară. Albastre. Apoi mai există multe jucării ale cerului pe care nu mi le pot explica, de pildă, zmeiele. Al meu va fi zărit tocmai de pe celălalt tărâm al tristeții tale. Să nu uii ce bine a fost odată.

Pentru mine a fost așa bine odată, așa bine... Persoana potrivită e altceva decât, un suspin de dor înfrânt. E un gât verde de sticlă la care mă holbez până se sparge, cioburile mari îmi rănesc pielea și îmi provoacă cel mai puternic geamăt, încât el aproape mă aude. Aproape mă iubește din nou din mlaș sau din empatie, mie aproape îmi ajung părerile de rău lăsate în seama florilor, aproape îmi ajung săruturile și privirile ireversibile. Liniștea mea e compusă din visele în care încă mai trăiești, dar ce folos dacă nici rândurile mele nu te fac măcar în seara asta, să plângi?

Nu te-am uitat pe tine, și nici vreo altă îmbrățișare virtuală interminabilă. Îmi protejez corpul numai împotriva gândului apropierii și putrezesc încet în marsupiiu asta pe care nu l-ai atins niciodată. Pe care nu l-ai verificat niciodată.

Am ingenuncheat în fața anilor care-au trecut cu mâinile legate la spate. Fără absolut nicio formă de reacție, procesul de dezintegrare al sentimentelor mi-a înhămat mintea la durere. Am fost scuipată dintr-o gură imensă și am săltat ricoșând din perete, în perete, în perete, ca o minge de ping pong. Am rezistat multor greutăți în urma cărora am ieșit cu zahăr sub pleoape. Vino, ia-mă de mână, disimulează pentru mine ceva din suflet, un idol care să-ți camufleze preocuparea pentru toate dezastrelor provocate. Un pahar cu apă care să se spargă de la o margine la alta pe măsură ce îl golești. Obșnuiește-ți membrele să creadă orbește în întreg. Cea mai aspră generalitate e că nu te poți întoarce decât pe altă cale.

Dacă umanitatea nu m-ar folosi drept material experimental pentru miracolul social, aş aştepta să-mi spuie că-ți sunt dragă așa, acoperită de smoolă. De-aș ști și cum să beau, să mă desfăș de una singură într-un loc de atunci, din amintirile transparente ale părinților excentrici. Căci pentru mama ta sunt o pată galbenă de culoare în susul străzii. Micul dialog pe care l-ați purtat până să ajungi la mine s-a tărat ca un avertisment ludic, diavolesc, a trasat în jurul meu dare invizibile asemenea unui mele deplasându-se pe o singură traiectorie. El are o casă. A avea casă e blestemul tuturor și crede-mă, chiar am încercat să mă eliberez, dar toți băieții pleacă. Chiar și cei pe care îi iubești. Mamele își numesc florile după iubitele fiilor. De asta când ești tentat să-mi tragi un pumn, mâna ți se oprește instinctiv în aer, împietrește iar pe suprafața ei crește solzi și spini. Protecția unei fapte bune se poartă ca o năframă lipită de frunte. Febra se simte drept o presiune de nerecunoscut, între două involușuri de atmosferă, speranța lumii se retrage în sine iar eu nu sunt altceva decât o peșteră veche.

Când te-nălnesc în zadar mă ferec de privire. Aș strămuta orice prejudecată despre legătura noastră intimă. Ți-aș rupe sufletul și l-aș rearanja ca să nu poți spune "nu", să ți se incolăcească limba și să ți se zbată ochiul și să-ți tremure mâna și, spasmat, trupul tău să danseze pe muzică de război.

În aceleași nopți în care vezi luna acordându-și singură primul ajutor, trusa medicală adaptată aștrilor cade din cer și îți zdrobește capul. Corpul tău de-a lungul balconului ilustrează perpendicularitatea, se dezumflă prin vapori de cunoaștere înfinită. De fapt, cunoașterea pleacă din tine ca iubirea, după o lungă călătorie în care le-ai demonstrat celorlalți perspectiva ta despre neputință.

Țe-ai grăsuț cufundată în saltele mușcă din penele galben cu un interes multilateral al simțurilor dictate la naștere. Între regretele delimitate de rațiune, între gânduri, între culcușurile animalelor de pradă înfometate, femeia hotărâște să se dezbrace. Să se dezbrace din legănatul umerilor fără să atingă rana coaptă de pe șira spinării. Altfel, degetele tale s-ar putea să pătrundă adânc și să găsească în carne, bijuterii.

Regalitatea smulșă din inemul inert e a noastră. Cuibul ei plin de rămășițe, măruntaie, bălți de vomă e al nostru. Vârsta potrivită pentru nimicnicie e a noastră și din sfert în sfert de oră un oraș rămâne fără curent electric tocmai datorită ploilor din oameni. Regăsește unorii puțină

Urmare din pag. 20

căldură în interiorul scoicilor proaspăt gătite și de astăzi înainte mă voi gândi de zeci de ori la răspunsurile pe care ți le dau ție. După ce pleci în celălalt capăt al lumii pentru a-ți îndeplini visul mediocru și uiți să mă mai cauți în compoziția noii tale familii, răzând mă prăbușesc mai violent decât ultima dată. Deasupra continentelor și oceanelor desprecieate, un chin colectiv se materializează în evoluție. Copiii tăi sunt mai frumoși decât mă așteptam și nu simt nicio fărâmbă de ură față de ei iar soția ta, e atât de frumoasă încât plutește. La vârsta asta a noastră nu îi ai pe ei lângă tine și deși eu nu te-am uitat, nici prezența mea nu poate calma zonele inflamate ale mușchiului dezvoltat. Uitarea se instalează ca un clovn trist în ultima rotolă de la circ. Vopseaua, machiajul, iubirea. De ce nu voi fi pregătită pentru toate la întoarcerea ta?

În seara asta palmele mele au ars încontinuu. Pe durata filmului, cât am mâncat și sub lumina verde din autobuz am ars înghițindu-mi cuvintele. Mi s-a arătat din nou cât de riscant e să pășești prea aproape de jucăriile pierdute, acoperite cu noroi din ăla vechi din care modelam mereu aceeași figurină. Un câine șchiop e iubirea asta sfărâmată în picioare.

Alerg către lucrul cel mai bun din viața mea pe vârfurile degetelor și las sentimentul să-și înceapă călătoria. Acolo undeva în noapte, în fața mallului infect, tu o apuci de mână hotărât și lași iubirea să înceapă. O dăară de aur vă curge pe urme, conturează drumul și vă transformă în Hansel și Gretel ai mei. Iar eu plâng. Știind că iubirea voastră o sacrifică pe a mea, știind că a mea e rana din pieptul unui zeu dintre aceia mulți care nu acceptă să mă vadă suferind, mă opresc și pașii mei se opresc odată cu mine. Deasupra capului observ cruditatea cerului înstelat. Oameni din jurul meu orbitează plini de preocupare și chiar cu fața ridicată îi pot vedea pe ei, sau anumite membre înălțate peste statura obișnuită. Din mâinile întinse le scapă mere care se lovesc puternic de asfalt. Ignor ajutorul involuntar, solidaritatea, intru în clădire și mă feresc pentru câteva minute într-una dintre băi. Mă așez pe vas sprijinindu-mi capul în palme, ascult o melodie liniștitoare cu ochii închiși. De ce hol pot recunoaște o voce de fetiță care îi măturășește mamei că, pusă în locul lui Rapunzel, și-ar fi tăiat părul. Niciun bărbat nu trebuie să te elibereze înainte să fii pregătită de întâlnirea cu necunoscutul. Mami, dacă mi-aș fi tăiat eu părul, nimeni n-ar mai fi vrut să mă scoată din turn. Mai bine imi ofer singură părul în dar, cum am văzut într-o fotografie că făcea un elefant, își întindea în trompă colțul de fildeș rupt. Către om.

Cum am putut să fii atât de orb? De ce nu te-am chemat mai aproape când erai destul de slabă cât să te compătăimesc? Ți-am șoptit din secretele mele când dormea, respirația ta incuvințiva orice cuvânt, ți-am oferit plăcere învelită în beatitudine. Am zburat cu tine deasupra tuturor lucrurilor din lumea asta, am planat până aproape de stânci, ne-am rostogolit prin zăpadă, am învățat să pescuim cu mâna. Ți-am răpit ceva de care am crezut că nu aveai nevoie. Mai târziu am înțeles că nici eu nu aveam dar tu creșuseși deja. Tu ai creat deja un scut rezistent împotriva mea, împotriva bărbăților care căutau fuste și împotriva celor care căutau inimi. Ești o femeie robustă, valoroasă dar intinată cândva de un prost, mânăjită cu noroi. De câțiva ani după ce am plecat din oraș ai început să lucrezi la o fabrică din industria inimii mele. Împachetezi încredere în cutii iar ele ajung mai apoi la mine, simțul tactil ne unește, aprepentele noastre se suprapun și întâmplător faptul în sine e unul dintre cele mai triste. Dintr-un capăt în altul al benzii de împachetat simt presiunea necunoașterii tale. Ca și cum ți s-a șters memoria, ai crescut, te-ai reconstruit, cărămidă, bucată de carne, cărămidă. Nu ne-am mai cunoscut, n-am mai glumit unul cu altul, de fiecare dată când am mai încercat să zburăm scutul tău te trăgea în jos, îți zdrobea aripile.

Am fost atât de orb.

Mi-am stabilit limite în loc să-mi stabilesc obiective. Am mâncat când mi-a fost sete, am dormit când mi-a fost foame, am rămas treaz noapți în șir din cauza bebelușului vecinei de la 9.

Plânsetele lui semănau cu ale mele, lui îi creștea dinții, mie imi creștea singurătatea. Povestea vieții mele e una mută. Împreună cu mine înfloresc depravarea iar în depravare, grija pentru celălalt.

Ca să nu auzi gănguritură terifiantă noaptea și inima ta să nu bată învers acelor de ceasornic, companiile de prezervative îți educă astăzi conștiința. Promovează informații de interes colectiv, fă cunoștință cu tipa asta, e zămbitoare, îndrăzneată și suferă de hiv nedepistat. Ți poate ascunde ceva ce nici ea nu știe. Hranim poezia cu boli cu transmitere sexuală. Hranim poezia cu boli. O femeie undeva în lumea asta suferă fiindcă nu are păr. Într-un sac aruncat la marginea pădurii niște căței se chinuie să trăiască. Sunt găsiți, iar după o săptămână în perfuzii, mor toți.

Pasivitatea fierului ține încă în picioare mari construcții ale lumii. Trandafirii înfloresc în ciuda condițiilor meteo. Am trecut un weekend prin Târgoviște și totuși la două zile diferență după ce am plecat telefonul afișează în continuare pe ecran starea vremii de acolo. Hranim poezia cu tehnologie.

De ceva timp mă tot gândesc la imaginea unui tablou cu tine. În el se vorbește despre suprafața înghețată, întinsă și lucioasă a unui lac, în mijlocul căruia lenjeria ta albă de dantelă ascunde o pară crudă. Ce fruct sever este acela care, învelit în materialul lenjeriei, rămâne proaspăt; ce lenjerie e aceea care, uitată în mijlocul unui lac înghețat, imi amintește de tine; ce lac este acela care, înghețând de la o margine la alta, m-a făcut să-l nasc în poveștile mele! Ca un bibliotecar bătrân și fără să te fi uitat, așez o carte după altă carte, fotografiez niște căprioare rătăcite în câmp, mă gândesc la viață.

Sunt penibilă. În încercarea mea de a înțelege mai ușor labirintul, consider că e mai accesibil să te îndrăgostesc decât să iubesc cu totul. Dintre toate posibilitățile de salvare, iubirea te face să devii nesemnificativ. O sticlă de apă la 10 lei pe tren. Prețuirea ta se mărește dar interiorul tău nu poate fi cu nimic substituit. Așa cum spunea un țărăn, mașina de lapte îi ia șapte zeci de bani pe litru iar el a fost odată la tribunal, i s-a făcut sete și a dat pe o jumătate de apă doi cinci zeci. Pentru lapte paști vaca o vară și totuși apa iesă din pământ. Așa să ne ajute Dumnezeu ca prin minune, să ne găsim un timp al nostru, pentru și din noi înșine, din mai multă iubire și din puțină iubire să ne creștem unii pe alții, iar toți ai mei în sfârșit să accepte că nu trebuie să fii lângă tine ca să te pot iubi.

Am ajuns să caut pe google melodii care să inducă visele, dar nu genul ăla pe care bunica să le asociază cu boala părinților lui. Vezi statuia unei femei care se strâmbă la tine, copilul despre care se presupune că ai grijă dispăre pentru totdeauna prin casa și apoi când îi măturășești că îl iubești dar nu mai ești îndrăgostită, îți reproșează că i-ai mai spus asta odată și te întreabă unde e copilul. Poate ar trebui să ne despărțim de șapte ori pe zi și să se scrie romane în care relația noastră e doar o construcție incidentă repetată.

Solrun era o fetiță care își umplea degetele de inele așa ca mine. Mai târziu, când a devenit femeie, obișnuia să piardă câte unul pentru fiecare bărbat care trecea prin viața ei. Mai bine mi-aș rupe degetele și aș șterge sângele pe iarbă, să se îngreșe și din sângele meu. Apoi Solrun a fost un copac cu originea în estul Americii de Nord căruia îi citeam cu voce tare din cărțile primite de pomană de la prietenii. Îl întrebam din când în când dacă îi place dar el tăcea asemenea fostelor mele iubiri. Mi-ar plăcea să mi se spună ce anume e jignitor la persoana mea când intru într-o încăpăere, poate n-am oasele aranjate corespunzător fetișurilor tipului din colț cu ochelari de soare. Poate ar fi trebuit să fie mai lungi, dar eu mă bucur că fluorescența lor le face să arate pe corpul meu ca liniile imagine unind vârfurile unei constelații.

Solrun s-a numit perechea de cărăbuși din pumnul tău mic. Reuniți prin aceeași suflare adamică, au zburat în sensuri opuse și s-au înghesuit în interiorul pupilelor generând orbirea unui amar întreg de oameni. E prosteste să scrii despre cărăbuși când afară se trăiește de la o secundă la alta adevărate tragedii emoționale. Există anumite momente când te rog singură să țiți la mine. Sper să-ți pară rău că nu mi-ai cumpărat la timp câte doi covrigi de fiecare dată când ne-am întâlnit. Eram moartă de foame dar nu recunoșteam pentru că era o rușine să fii atât de instrăinat de viața ta încât să uiți să mănănci. Se presupune că viața ta e trăită în contul celorlalți, ca un pahar de vin roșu vărsat de sus peste blana unui iepuraș alb care va muri de frică în sânul femeii de serviciu. După ce îl mângăie și se liniștește, îl face căciuliță pentru copilul ei, un alt viitor alcoolic anonim al lumii, dar nu știe.

Dacă pământurile din iad s-ar vinde, aș cumpăra teren și l-aș da în arendă iar cu banii obținuți aș merge prin vacanțe în rai. Acolo aș vedea vaci frumoase păscând pe câmpuri iar prin comparație mi-aș aminti de conservele de carne de vită goale aruncate prin iad și asta ar desemna adevărată ignoranță. Nici în rai, nici în iad nu auzi ecoul vocii Lui Dumnezeu sau al Necuratului, dar vezi diverse mâini întinse pe la câte o răscruce de drumuri care indică direcții. E de la sine înțeles cui aparțin cele care indică direcțiile greșite.

Rând pe rând înțelegi cum e treaba cu iubirea latentă dintre tine și el. Îl vezi și pe el că stă cu o mână întinsă, îl iubești chiar dacă nu reacționează la îmbrățișările tale, chiar dacă nu respiră când respiri tu. Uneori e considerată drept o formă de respect rațiunea de a aștepta ca celălalt să fie și să respire înaintea ta. În schimb, de după cortina morții, nu mai sunt apreciate gesturile pline de respect. Pentru că aici toată lumea se hrănește cu carnea clipelor în care pulsa iubirea fără alte influențe.

Vezi că pe mâna lui întinsă e tatuat numărul lunilor în care nu ați fost împreună și te sperie că el coincide cu ziua nașterii tale. Te sperie mai mult când observi că se oprește acolo, că mâna alunecă în jos. Cad simultan toate hainele și noul Adam se ridică în lumină, curat și gol de sentiment ca o minciună, ca umbra femeii lui care nu vrea să se ridice strângându-și cu mâinile hainele de pe trup predestinate din neființă să cadă.

Leri am citit despre faptul că Eva se va intrupa cândva din ultima soție de pe pământ și azi m-am regăsit plângând în genunchi la o răscruce de drumuri pe care nu o cunosc, lipindu-mi cu forță hainele de corp. În jurul meu, în nisip și pietriș scria Solrun iar din depărtări se adunau concentrice animale rumegând până s-au apropiat să încălzească trupul rece de copilă ghemuit pe țărână. Când Creatorul a văzut totul de sus l-a ucis pe Adam, mi-a îngrămădit cărăbuși în ochi și m-a trimis înapoi în locul din care am venit. De-atunci băjbăi oarbă prin întuneric și lumină, și nimeni nu mă crede când povestesc despre cauza orbirii mele. Spun că sunt bine. Părinții mă știu că sunt bine. Prietenii mă consideră bine. Necunoscuții nu știu nimic dar și pentru ei totul e bine.

Festivalului Concurs Național de Interpretare a Muzicii Folk „Festivalul Castanilor – In memoriam Gabi Dobre”

Ediția a XXI-a, 2020

- Premiul I – Trofeul festivalului: **Grupul „Fior” Iași;**
- Premiul de interpretare – grup/formație/band: **Grupul „Peste Generații” Craiova;**
- Premiul de interpretare – solist: **Andra Maria Andriucă, Iași;**
- Premiul de măiestrie instrumentală: **Vlad Gabriel Lazăr (Grup „Fior” Iași);**
- Premiul de creație(muzică și text): **David Gojkovic, Constanța – Piesa „Glasul Mării”;**
- Premiul de popularitate: **Grupul „Folk pe Marte” Alba Iulia – Piesa „Sper să mori”;**
- Premiul special BES: **Alexia Andreea Păunescu, Pitești;**
- Premiul „Gabi Dobre”: **Patricia Acsinia (Grup „Fior” Iași).**
(acordat de părinții jurnalistului Gabi Dobre)

Atitudinile se implică, începând din acest număr, în ceea ce considerăm că trebuie să fie o prioritate: apărarea mediului înconjurător, regenerare, reciclare, folosirea energiei regenerabile. Primim alături de noi un nou coleg de redacție, pe domnul Ioan-Corneliu Dinu. Reprezentantul României în Consiliul Mondial al Energiei. Îi mulțumesc pentru că a acceptat să țină o rubrică în revista noastră și sper ca cititorii noștri să se bucure de informațiile foarte documentate pe care le va primi aici. Puteți să ne scrieți pe adresa redacției, pe e-mail, dacă aveți întrebări sau reacții cu privire la această rubrică, dar și la celelalte materiale din Atitudini!

(G.N.I.)

CRIZA și iar CRIZA

- resurse și energie -

Dintre barometrele pe care analiștii le urmăresc ținându-le sub control pentru a aduna și monitoriza posibilele semnale pe care criza actuala, inclusiv Pandemia chinuitoare, multidirecțională, ni le-a oferit și continua să ni le ofere, semnale care ar putea indica o oarecare inversare de tendință sau de recrudescența acesteia, două ar fi elocvente : **mersul burselor** în general și **prețul petrolului**.

Prețul petrolului despre care, pentru încă o perioadă lungă, din păcate, specialiștii susțin că acesta, pretul, anunță numai furtună !

Sub umbrela OPEC, așa după cum se știe și se tot repetă de mult timp, stă protejat “coșul” în care sunt practic 13 “ouă” - adică tipurile de țiței - țițeiuri de calitate și proveniență diferite, coș care, după părerea specialiștilor, a fost, este și va fi cel mai semnificativ indicator asupra “mersului” crizelor.

Astăzi prețul petrolului pendulează, instabilitatea acestuia accentuând cercul vicios în care actorul principal este industria petrolieră, industrie care, la rândul ei, traversează cicluri continue de creșteri și scaderi. Această instabilitate frânează investițiile în industria petrolieră influențând negativ pe investitorul privat care nu-și poate gândi planul de investiție în proiecte de energie regenerabilă.

Dacă este adevărat că efectele speculative care au îmbolnăvit piața petrolului s-au diminuat până la zero, este tot la fel de adevărat că s-au alterat și toate scenariile construite până mai ieri, scenariile ce prevedeau tendințe ale consumurilor legate de dezvoltarea cererii primare de țiței și de energie electrică, precum și reducerea emisiilor de bioxid de carbon. Tot la acest capitol al scenariilor schimbate datorită adaptării la criză, un loc însemnat era legat de necesitatea investițiilor în cercetare, producție, transport, depozitare, dar și în distribuția diverselor surse și resurse energetice, cu precădere a celor regenerabile, de investițiile în îmbunătățirea eficienței energetice etc. Într-un cuvânt, avem de-a face cu un rebus al crizei, dacă s-ar putea numi astfel. Mai toți analiștii economici și nu numai, specialiștii de înalt profesionalism, se dedică acestui subiect încercând găsirea variilor chei de dezlegare acceptate, toate în concordanță cu strategiile și rigorile sistemului.

Așteptate ca panaceu, schimbările de la Casa Alba vor putea oare să limpezească apele atât de tulburate de efectele crizei, efecte simțite și resimțite din diversele unghiuri de abordare geostrategică ? Se va putea ieși din criza definită și redefinită în moduri diferite de către strategii, fără a se face referire la perioada 1929, chiar dacă atunci, criza petrolului a durat trei ani ? S-a adăugat azi Covid-19.

Evident că nimeni nu dorește să disemineze panica cu orice preț, dar nici nu trebuie să ne ascundem după false iluzii !

Din punctul de vedere al strategiilor pragmaticieni, rezolvarea problemelor născute din multilateralitatea cazuistică a crizei, chiar a crizelor, depinde foarte mult de rapiditatea, dar și de agresivitatea măsurilor operative, măsuri de nivel național, dar mai ales de cele asamblate la nivel internațional.

Marile companii analizează crearea unui Fond global de stabilizare a pretului petrolului, fond-sume care să limiteze reducerea veniturilor țărilor producătoare atunci când prețul petrolului va scădea sub o valoare considerată drept prag critic, evident fond care ar trebui alimentat de țările consumatoare. Acest fond global de stabilizare ar contribui la atenuarea impactului ciclurilor sinusoidale ale pretului petrolului, luând în calcul și pandemia, atât pe bugetul fiscal, dar pe cel public, ambele ale țărilor producătoare, limitând totodată și rolul speculanților și al speculatorilor pe bursele mondiale, la formarea pretului titeiului.

Ioan-Corneliu Dinu
reprezentantul României în Consiliul Mondial al Energiei

de Marian Chirulescu

OCTOMBRIE

- trimestrul IV – Cristofor Columb a descoperit America (1492)
- octombrie-decembrie – 50 de ani de la apariția revistei „Manuscriptum” (1970, București)
- octombrie – 200 de ani de la nașterea pictorului Gheorghe Tattarescu (1820 – sau 1818–1894)
- octombrie – 190 de ani de la moartea lui Dinicu Golescu (1777-1830)
- octombrie – Se înființează Uniunea Compozitorilor din România – Filiala Ploiești (1949)
- octombrie – Apare revista „Tânărul scriitor” (1951-1957), continuată, ulterior, de revista „Luceafărul”
- 01.10 – Ziaua Internațională a Muzicii, Ziaua Internațională a Persoanelor Vârșnice; Ziaua Mondială a Habitatului
- 01.10 – Biserica Ortodoxă Română a adaptat Calendarul Gregorian (1924)
- 01.10 – 65 de ani de la nașterea poetului Ion Stratan (1955-2005, Cetățean de Onoare al Municipiului Ploiești)
- 02.10 – Ziaua Internațională a Non-Volenței
- 02.10 – 100 de ani de la moartea compozitorului Max Bruch (1838-1920)
- 02.10 – Se naște compozitorul Ciprian Porumbescu (1853-1883)
- 02.10 – Se naște scriitorul Miron Radu Paraschivescu (1911-1971)
- 02.10 – Se naște scriitorul Vasile Mănușanu (1928, Ploiești-1992)
- 02.10 – Se naște profesorul și actorul Ion (Nelu) Stan (1934, Ploiești)
- 02.10 – 85 de ani de la nașterea scriitorului Paul Goma (1935-2019)
- 02.10 – S-a născut interpretul de muzică ușoară Dan Spătaru (1939-2002)
- 03/ 17.10 – 145 de ani de la nașterea reginei Maria a României (1875-1938, Sinaia)
- 03/ 15.10 – Se naște regele Carol al II-lea al României (1893, Sinaia - 1953)
- 03/ 15.10 – 120 de ani de la nașterea scriitorului Thomas Wolfe (1900-1938)
- 03.10 – Se naște conf. univ. dr. ing. Horia Bodnărescu (1920-1987)
- 03.10 – Are loc reunificarea Germaniei de Est cu Germania de Vest (1990)
- 04.10 – Se creează statul Belgia, după separarea de Olanda (1830)
- 04/06.10 – Se naște militantul sindical I.C. Frimu (1871)
- 04.10 – Se naște matematicianul Gheorghe Țițeica (1873)
- 04.10 – Ziaua Internațională a Protecției Animalelor (1931), în memoria protectorului acestora, Sf. Francisc de Assisi, întemeietorul Ordinului Franciscanilor (canonizat pe 04.10.1228)
- 04.10 – Se naște istoricul Matei Stăncioiu (1933-2001)
- 04.10 – 75 de ani de la nașterea poetului Nicolae Dorel Trifu (1945, sat Țintea, jud. Prahova)
- 04.10 – Uniunea Sovietică a lansat în spațiu primul satelit artificial al Pământului – „Sputnik” (1957)
- 04.10 – Comitetul Miniștrilor al Consiliului Europei a aprobat aderarea României ca membru cu drepturi depline al organismului european (1993)
- 05.10 – 140 de ani de la moartea compozitorului Jacques Offenbach (1819-1880)
- 05.10 – Ziaua Mondială a Profesorilor (declarată de UNESCO)
- 05.10 – Se naște poetul Codruț Radi (1957, Sinaia)
- 05.10 – Se naște lectorul univ. dr. și sportiv Mirela Dulgheru (1966, Ploiești), Cetățean de Onoare al Municipiului Ploiești
- 06.10 – 130 de ani de la deschiderea Clubului „Moulin Rouge” din Paris (1889)
- 06.10 – Se naște Petre Țuțea, gânditor și orator (1902-1991)
- 06.10 – Se naște acad., dr. doc. ing. Mihai Corneliu Drăgănescu (1929, sat Făget, jud. Prahova)
- 06.10 – 90 de ani de la nașterea actorului Paul Ioachim (1930, com. Baba Ana, jud. Prahova)
- 06.10 – Se naște poetul Traian Tr. Cepoiu (1951, com. Cerașu, jud. Prahova)
- 07.10 – Decizia Sinodului de la Alba Iulia de unire a Mitropoliei Ortodoxe cu Biserica Romei (1698)
- 07.10 – Se inaugurează Castelul Peleş Sinaia (1883)
- 07.10 – Se naște profesorul Constantin M. Râpeanu (1897, com. Starchiojd, jud. Prahova – 1978, Ploiești)
- 07.10 – Se naște scriitorul Eusebiu Camilar (1910) și 55 de ani de la moartea sa (27.08.1965)
- 08.10 – Armata Română victorioasă în Războiul de Independență își face intrarea triumfală în București (1878)
- 07.10 – Se naște dr. în teologie și inginer Gabriel Memelis (1967, Ploiești)
- 08.10 – Se naște violonistul Ion Voicu (1923-1997)
- 08.10 – Se naște prof. univ. dr. în istorie Ion Șt. Baicu (1934)
- 08.10 – Se naște bibliologul și publicistul Marian Chirulescu (1943)
- 08.10 – Se naște criticul literar Costin Tuchilă (1954, Ploiești)
- 08.10 – Se inaugurează pentru public Muzeul Petrolului din Ploiești (1961)
- 09.10 – Ziaua Națională a Holocaustului
- 09.10 – 185 de ani de la nașterea compozitorului Camille Saint-Saëns (1835-1921)
- 09.10 – Se naște filologul Constantin Marius Șăineanu (1869, Ploiești-1947)
- 09.10 – Se naște pictorița scenograf Ruxandra Leopoldina Bărsan (1949, Câmpina)
- 10.10 – Ziaua Mondială a Sănătății Mintale
- 10.10 – Se naște compozitorul Giuseppe Verdi (1803-1901)
- 10.10 – Se naște dr. în Drept și Litere, Istoricul Dan Cernovodeanu (1921, Ploiești)
- 10.10 – Se naște poeta Mariana Costescu (1942, Ploiești)
- 10.10 – Se naște poeta Victoria Stoicescu (1946, Vălenii de Munte)
- 10.10 – Începe să apară revista „România literară” (1968 - continuă)
- 11.10 – 145 de ani de la nașterea poetului Ștefan Octavian Iosif (1875-1913)
- 11.10 – 135 de ani de la nașterea scriitorului François Mauriac (1885) și 50 de ani de la moartea sa (01.09.1940)
- 11.10 – Se naște poetul Leonida Secrețeanu (1914, com. Drăgănești, jud. Prahova – 1978, Ploiești)
- 11.10 – S-a născut istoricul Hadrian Daicovicu (1932-1984)
- 11.10 – Se naște poetul Dan David (David Constantinou) (1952, com. Berteau, jud. Prahova) și 30 de ani de la moartea sa (25.03.1990, com. Berteau)
- 12.10 – Se inaugurează „Monumentul Vânătorilor” din Ploiești, ridicat în amintirea eroilor prahoveni din Războiul de Independență (1897)
- 12.10 – Se naște prof. de educație fizică Gheorghe Mătușa (1914-2000), cu activitate în Ploiești
- 12.10 – Se naște prof. univ. dr. ing. Nicolae Posea (1928)
- 12.10 – 85 de ani de la nașterea tenorului Luciano Pavarotti (1935-2008)
- 13/ 25. 10 – Se naște avocatul și omul politic Dumitru (Take) Ionescu (1858, Ploiești - 1922)
- 13.10 – Se naște poetul Emil Z. Bărbulescu (1897-1926)
- 14.10 – Ziaua Internațională pentru Reducerea Dezastrelor Naturale
- 14.10 – Se naște omul de afaceri și omul politic Gheorghe (Ghiță) Ioan (Ioanescu) (1833-1898)
- 14.10 – Se naște scriitorul Nicolae Rădulescu-Lemnar (1908, com. Sălcile, jud. Prahova – 2007, Ploiești)
- 14.10 – 30 de ani de la moartea compozitorului și dirijorului Leonard Bernstein (1918-1990)
- 14.10 – Se naște compozitorul și violonistul Grigore Nica (1936, Ploiești)
- 15.10 – Se înființează Biblioteca Națională a României (1836)
- 15.10 – La Alba Iulia a avut loc încoronarea regelui Ferdinand I și a reginei Maria (1922)
- 15.10 – Se naște dr. în istorie Aurel-Constantin Soare (1959, sat Călinești, jud. Prahova)
- 16.10 – Ziaua Mondială a Alimentației (declarată de FAO)
- 16.10 – 170 de ani de la nașterea medicului scriitor Victor Crășescu (1850-1918)
- 16.10 – Se naște dramaturgul Eugene O'Neill (1888-1953)
- 16.10 – 85 de ani de la moartea actorului Constantin I. Nottara (1859-1935)
- 16.10 – Se naște interpreta de muzică lăutărească Gabi Luncă (1938, com. Vârbilău, jud. Prahova)
- 16.10 – 60 de ani de la moartea arhitectului Toma T. Socolescu (1883, Ploiești – 1960, București)
- 16.10 – 85 de ani de la moartea scriitorului Gib Mihăescu (1894-1935)
- 16.10 – Se naște dr. în biologie Emilia Elena Iancu (1946, com. Albești-Paleologu, jud. Prahova)
- 17.10 – Se naște scriitoarea Aida Vrioni (1886, Ploiești – 1954)
- „7.10 – Se naște scriitorul Constantin Bărbuceanu (1923, com. Ceptura, jud. Prahova – 1997)
- 18.10 – Se naște filosoful Henri-Louis Bergson (1859-1941)
- 18.10 – 150 de ani de la nașterea filosofului Petre P. Negulescu (1870, Ploiești – 1951)
- 18.10 – 145 de ani de la nașterea scriitorului George Ranetti (1875, Mizil – 1928, București)
- 8.10 – 120 de ani de la nașterea publicistului Toma Culcea (1900, sat Puchenii Mici – 1972)
- 18.10 – 95 de ani de la fondarea companiei britanice B.B.C. (1922)
- 18.10 – Se naște dirijorul Horia Andreescu (1946)
- 18.10 – 65 de ani de la moartea filosofului Jose Ortega y Gasset (1883-1955)
- 19.10 – 275 de ani de la moartea scriitorului Jonathan Swift (1667-1745)
- 19.10 – S-a născut Simion Mehedinți, creatorul școlii românești de geografie (1868-1962)
- 19.10 – Se naște medicul și polisportivul Emil Vlaiculescu (1923-2010)
- 19.10 – Se naște pictorița Mihaela Nica-Crăciun (1934, Ploiești)
- 19.10 – Se naște prof. univ. filolog Ana-Maria Burlan (1945, Ploiești)

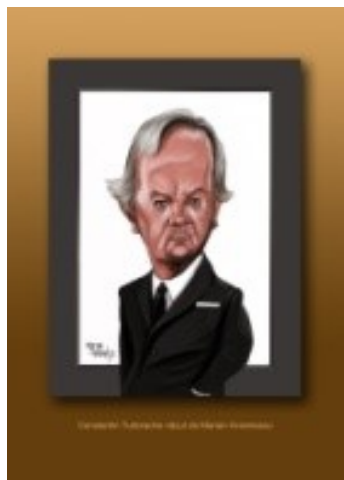
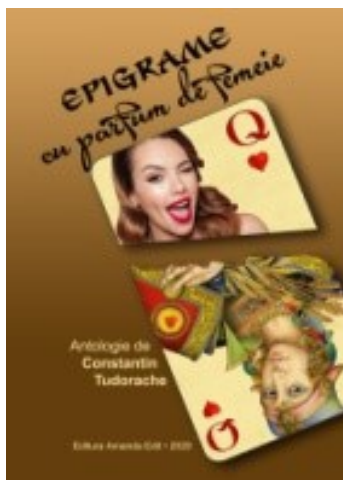
- 19.10 – Se naște profesorul și poetul Nicolae Petrescu-Redi (1951, com. Puchenii Mari, jud. Prahova)
- 19.10 – Se naște ziarista Luiza Camelia Rădulescu-Pintilie (1962, sat Sfârleanca, jud. Prahova)
- 20.10 – S-a născut poetul Arthur Rimbaud (1854-1891)
- 20.10/02.11 – Se naște poetul Cincinat Pavelescu (1872-1934)
- 20.10 – 125 de ani de la nașterea lingvistului Alexandru Rosetti (1895) și 30 de ani de la moartea sa (27.02.1990)
- 20.10 – Se naște compozitorul și dirijorul Gheorghe C. Ionescu (1928, sat Bughea, jud. Prahova – 1999, București)
- 20.10 – 40 de ani de la nașterea scriitorului Ioan Grigorescu (1930, Ploiești – 2011), Cetățean de Onoare al Municipiului Ploiești
- 20.10 – S-a născut prof. univ. dr. ing. Napoleon Antonescu (1934)
- 20.10 – Se naște dr. în filologie prof. Constantin Manolache (1938, satul Ogretin, Ph.)
- 21.10 – Fernando Magelan descoperă strâmtoarea Țara de Foc și America de Sud (1520)
- 21.10 – 230 de ani de la nașterea scriitorului Alphonse de Lamartine (1790-1869)
- 21.10 – Se naște profesorul și scriitorul Zaharia Antonescu (1826-1902, Ploiești)
- 21.10 – Se naște chimistul Alfred Nobel (1833-1896)
- 21.10 – Moare scriitorul Pamfil Șeicaru (1894-1980)
- 21.10 – Se naște poetul Theodor Nicolae Poiană (1931, Poiana Țapului, jud. Prahova)
- 21.10 – 75 de ani de la nașterea cineastului Nikita Mihalkov (1945)
- 22.10 – 215 ani de la nașterea arhimandritului Ghenadie Poenaru (1805, Săcele – 1873, Câmpina)
- 22.10 – S-a născut compozitorul și pianistul Franz Listz (1811-1886)
- 22.10 – 145 de ani de la nașterea scriitorului Ivan Alekseevici Bunin (1870-1953)
- 22.10 – Se naște profesorul de matematică și epigramistul Ion Grigore (1907-1990, Ploiești)
- 22.10 – 80 de ani de la nașterea poetului Nicolae Stanciu (1940, com. Brazi, jud. Prahova)
- 22.10 – Se naște dr. în filologie Loredana Mihăilă (1973, Ploiești)
- 23.10 – 90 de ani de la nașterea pictoriței Georgeta Năpăruș-Grigorescu (1930, Comarnic)
- 23.10 – Se naște prof. de istorie și muzeograful Ion Ștefănescu (1934)
- 23.10 – Se naște prof. de română și omul de presă Gabriela Teodorescu (1937)
- 23.10 – 80 de ani de la nașterea fotbalistului brazilian Pelé (1940)
- 23.10 – Se naște poetul Lucian Vasilescu (1958, Ploiești)
- 24-30.10 – Săptămâna Dezarmării
- 24.10 – Ziua Națiunilor Unite
- 24.10 – Se naște mitropolitul Pimen Georgescu (1853, com. Provița de Sus, jud. Prahova – 1934, București)
- 24.10 – Se înființează Societatea de sport „Prahova” (1904)
- 24.10 – Se naște poetul Gheorghe Andrei (1937, com. Sângeru, jud. Prahova)
- 24.10 – Se naște arheologul Dan Lichiardopol (1946-2006, Ploiești)
- 25.10 – 620 ani de la moartea poetului Geoffrey Chaucer (1342/1343-1400)
- 25.10 – 195 de ani de la nașterea compozitorului Johann Strauss-fiul (1825-1899)
- 25.10 – Se naște pictorul Pablo Picasso (1881-1973)
- 25.10 – Se naște Mihai I, rege al României (1921, Sinaia -2017)
- 25.10 – 85 de ani de la premiera operei bufă „O noapte furtunoasă” de Paul Constantinescu, pe un libret după I.L. Caragiale (București, 1935)
- 25.10 – Se naște graficianul Vintilă Făcăianu (1936 – după 1983, Ploiești)
- 26.10 – Se naște domnitorul Moldovei Dimitrie Cantemir (1673-1723)
- 26.10 – 335 de ani de la nașterea compozitorului Domenico Scarlatti (1685-1757)
- 26.10 – 170 de ani de la nașterea istoricului și folcloristului Grigore I. Tocilescu (1850, Tefelei, jud. Prahova – 1909, București)
- 26.10 – Se naște conf. univ. matematicianul Andrei Gh. Ioachimescu (1868, Ploiești -1943)
- 26.10 – Se naște Dumitru Munteanu-Râmnic, profesor și publicist (1876-1952)
- 26.10 – 140 de ani de la nașterea scriitorului francez Guillaume Apollinaire (1880-1918)
- 26.10 – 135 de ani de la nașterea scriitorului Nikos Kazantzakis (1885-1957)
- 26.10 – Este întemeiat primul spital din Ploiești, prin donația clucerului Gheorghe Boldescu (1831)
- 26.10 – Se naște scriitorul și farmacistul militar Virgil Bostănu (1921-1996, Ploiești)
- 26.10 – Se naște prof. univ. dr. Ion Bălu, critic și istoric literar (1933, com. Poiana Câmpina)
- 26.10 – 85 de ani de la nașterea coreografului Costin Premac (1935-2003, Ploiești)
- 26.10 – Se naște profesorul de istorie Matei D. Savu (1937, com. Șirna, jud. Prahova)
- 26.10 – 75 de ani de la nașterea poetei basarabene Leonida Lari (1949)
- 26.10 – S-a născut cântăreața și actrița Corina Chiriac (1949)
- 27.10 – Cristofor Columb descoperă Cuba (1492)
- 27.10 – S-a născut scriitorul și profesorul Zaharia Antonescu, cetățean notabil al Ploieștiului (1826-1902)
- 27.10 – Se naște pictorița Margareta Barteș (1911)
- 27.10 – Ziua Mondială a Patrimoniului Audiovizual
- 27.10 – Se inaugurează „Coloana fără sfârșit”, sculptată de Constantin Brâncuși (Tg. Jiu, 1938)
- 27.10 – Se naște compozitoarea și dirijora de cor Fiorela-Georgeta Tică (1939)
- 27.10 – Se naște poetul Silvan David (1989, Ploiești)
- 28.10 – Începe domnia lui Constantin Brâncoveanu în Țara Românească (1688) și 300 de ani de la sfârșitul ei (1714)
- 28.10/10.11 – Se naște scriitorul Ivan Sergheevici Turgheniev (1818-1883)
- 28.10/10.11 – Se inaugurează Școala Secundară de Fete Ploiești (viitoarea Școală „Despina Doamna”) (1874)
- 28.10 – Se inaugurează Statuia Libertății din New York (1886)
- 28.10 – Se naște învățătorul Marian Spânu, „Cetățean de Onoare al Orașului Comarnic” (1907-2009, Comarnic)
- 28.10 – Se naște compozitorul și dirijorul Leonida Constantin Brezeanu (1938, com. Teișani, jud. Prahova)
- 28.10 – Se naște omul de cultură, prof. Mihai Apostol (1939-2009, Ploiești)
- 29.10 – Se creează Organizația Internațională „Crucea Roșie” (Geneva, 1863)
- 29.10 – 140 de ani de la nașterea pictorului Jean Al. Steriadi (1880-1956)
- 29.10 – 135 de ani de la nașterea dramaturgului Mihail Sorbul (M. Smilski) (1885-1966)
- 29.10 – 90 de ani de la nașterea scriitorului Radu Cosașu (1930)
- 30.10/11.11 – Se naște scriitorul Feodor Mihailovici Dostoievski (1821-1881)
- 30.10 – 135 de ani de la nașterea scriitorului american Ezra Pound (1885-1972)
- 31.10 – 225 de ani de la nașterea poetului John Keats (1795-1821)
- 31.10 – 155 de ani de la înființarea celei mai vechi instituții de cultură din România, Societatea Culturală „Ateneul Român”, la București (1865)
- 31.10 – Se naște criticul și istoricul literar Eugen Lovinescu (1881-1943)
- 31.10 – Se naște pictorița Coca Melțianu (1910, Câmpina)

CUPRINS

- Editorial, *Gelu Nicolae Ionescu* – cop.2
 Manuscrisele sârbești ale lui Nichita Stănescu, *Eugen Simion* – p.1
 Cum l-am contrariat pe un critic literar sobru, *Alex Ștefănescu* – p.2
 Galeria marilor epigramiști: Victor Macarevici (III), *C. Tudorache* – p.3
 Răsfoiri și comentarii, *Constantin Tudorache* – p.4
 Note de lector, *Constantin Tudorache* – p.5
 Aforisme, *Nicolae Mareș*; Scutuți-ne de demonstrații, *Didier Nordon* – p.6
 Republica de la Ploiești (VII), *Ion Ștefan Baicu* – p.7
 Gheorghe Țițeica (IV), *Elena Dobrescu*; Gazeta matematică - 125 de ani de apariție neîntreruptă (IV), *Olimpia Iorga-Popescu* – p.8
 Corespondența poetului Grigore Arbore cu Basarab Nicolescu, *Traian D. Lazăr* – p.9
 Nichita și eternul feminin (VII), *Emilia Luchian* – p.10
 Corespondența Magdalenei Petrescu cu Nelu Stan (V), *Emilia Luchian*; Odiseea craniului voievodului Mihai Viteazul, *C. Dobrescu, C. Matei* – p.11
 Corneliu Șerban revine – p.12
 Mama, *Constantin Dobrescu* – p.13
 De la Casa Hagi Prodan, la Casa de tâgoveț...; *Emilia Luchian* – p.14
 Centenar profesor Gheorghe C. Ionescu; *Al. I. Bădulescu* – p.15
 O conferință a istoricului Gh. Brătianu...; *C. Dobrescu, C. Matei* – p.16
 Luca Elefterescu, un prefect preocupat de modernizarea județului Prahova (VIII), *Cătălin Dobrescu* – p.16
 Ioan Enescu - un preot rămas în memoria locuitorilor din Loloiasca (II), *C. Dobrescu* – p.17
 Istoricii ploieșteni de azi (II), *Traian D. Lazăr*; Îngerul cu o creandă de rouă pe aripă, *Traian D. Lazăr* – p.18
 Eroul aviator Lt. Gheorghe Mociorniță (IV), *Marin Alexandru* – p.19
 Festivalul Național „I.L. Caragiale”, ed. a XVII-a – p.20-21
 Porția de energie: Criza și iar Criza; *Ioan Corneliu Dinu* – p.22
 Evenimente culturale – p.23-24
 Din lumea cărților: Parfum de femeie; *Constantin Ardeleanu* – cop.3-4

Parfum de femeie

de Constantin Ardeleanu

Consecvent cu vocația sa de epigramist din urbea fraților Quintus și consolidat în funcția enciclopedică și trudnică de antologator al genului (aducând un serviciu imens creatorilor acestei specii pe nedrept socotite minore), Constantin Tudorache „a construit” o antologie de „Epigrame cu parfum de femeie” (Amanda Edit, 2020), în care exultă armonios tema inspirat aleasă (ce poate fi mai veșnic și mai trecător decât femeia?), capitolele constitutive ale dragostei de la „Femeia, eterna poveste” la „Nostalgi”, trecând cu ironie, umor și resemnare peste căsătorie, gelozie, divorț, alternând cu caricaturi adaptate la temă.

O grafie echilibrat spațiată, cu epigramele străjuite de un motto al unor celebrități vizând amorul, niște coperti demne de o Enciclopedie Britanică, în care de pe coperta a IV-a, autorul ar fi în stare să te întrebe: „Hei, republicani ai romanelor-fluviu vedeți de ce-am fost în stare să pun în valoare din Regatul Epigramei?” Per total o reușită deplină și i-aș zice aproape o capodoperă editorială, dacă n-aș fi lesne suspectat de întâmpinare encomiastă.

Fericitul posesor al unei cărți rare (asta pot să rostesc fără teama de a fi blamat) se va convinge. Prefața și postfața, analize atente a cărții, semnate de profesorii Emilia Luchian și Traian D. Lazăr, încadrează splendida poveste despre femeie. Mă voi opri doar la capitoul I al cărții „Femeia, eterna poveste”, în care epigramiștii s-au întrecut parcă în a o proslăvi, confirmând măgulitoarele aprecieri al unor gânditori cunoscuți: „Femeia este lucrarea de diplomă a Lui Dumnezeu la examenul de Estetică” (Vasile Ghica); „Nu ridicăți în slavă femeile, că s-ar putea să vă înșele cu îngerii” (Tudor Mușatescu); „Ea era frumoasă ca umbra unei idei” (Nichita Stănescu). Iată de ce misiune imposibilă trebuie să se achite bărbatul, dacă vrea să trăiască, nu să bifeze iubirea.

De cele mai multe ori autorii au pus un titlu simplu creațiilor lor, care ar permite completarea cu zeci de adulații, dar și în lipsa lor, totul e lămuritor: „Femeia”! Ce e femeia? „E-un vârtej, e o văpaie, / Un zefir, un alizeu, / E o grindină, o ploaie / Și apoi... un curcubeu!” (Constantin Tudorache) Mai metaforic vorbind, fenomenul ce urmează unei ploii cu soare! „Femeia este ca reduta, / Doar

cei «viteji» o pot avea, / Când crezi c-ai terminat disputa, / O și ocupă-altcineva” (Viorica Găinariu) „Nu are porți, nici ziduri ferecate, / Sub cerul înstelat, curgând spre rai, / Dar este totuși singura cetate, / Pe care-o cucerești și te predai...” (Gheorghe Bâlici).

Centenarul Mircea Ionescu-Quintus, în ciuda longevității, nu reușise descifrarea tainei feminine, acel eminescian „E-un «nu știu cum», și-un «nu știu ce»”: „În viața ei fără păcate / E cea mai luminoasă stea, / Nu are lipsuri, nici etate / Și totuși are ea ceva”. Formidabilă ființă, dacă e în stare de asemenea putere de convertire: „O iartă Domnul, de greșește, / C-așa, de când o știm, i-e datul, / Femeia, sincer când iubește, / Sfințește până și păcatul! (Vasile Tacu). Dar nimic nu o definește mai mult ca acel paradoxal melanj între paradisiac și infernal: „Cumulare// Așa cum hotărî Eternul, / Cu gândul său, ca o scânteie, / E-n ceruri Raiul, jos Infernul, / Și amândouă în femeie!” (Dan Căpruciu).

De aici se insinuează, în disperare de cauză, concesiile în serie, ne mai existând loc pentru negociere, chiar riscând păcatul blasfemiei: „Indulgență// Poți o concesie să faci / Femeii, și e fapt firesc: / Nu-ți pare rău să aibă draci, / Când are trup dumnezeiesc” (Constantin Iurașcu-Tataia). Nici opțiunea lui Corneliu Berbente n-a fost departe de această stranie conviețuire: „De gustibus// Vă e sau nu vă e pe plac, / Dar după bunul gust al meu, / Femeia, fără nici un drac, / Nu are nici un Dumnezeu!”. Tentația păcatului devine irezistibilă: „Eva - prima gospodină// Pe lângă mărul de pe ram, / Zâmbind, a Raiului domniță, / Îi oferise lui Adam / Delicatese-n foi de viță” (Eugen Deutsch). În rebusistica dragostei sunt nuanțe esențiale, dar o singură... Certitudine: „Atâta timp cât e femeie, / E verticală-n procedee, / Dar se știa de ea că-n viață, / Orizontal e mai isteță” (Viorica Găinariu). Și sper să nu aveți imprudența curiozității trecutului ei erotic: „Îți dă frisoane, pot să zic, / Când despre ea nu știi nimic, / Dar te cutremuri și mai și / Când afli ce n-ai vrea să știi” (George Petrone).

Tranșanta Elis Râpeanu nu are vreme de diplomații răsuflate: „Femeia în actualitate// Femeia are drept de vot, / În Parlament și peste tot, / Și mulți din deputați ar vrea / Să fie-n Cameră cu ea”. Asumându-și riscul cunoașterii, înțeleptul Ion Grigore a abordat ecuația, reflectând și asupra consecințelor: „Ciudată e umana fire, / Fără femeie noi n-am ști / Ce-nseamnă patima-n iubire / Și nici ce-nseamnă-a pătimi”. N-avem încotro, trebuie să acceptăm eternul feminin: „I-apartine-ntreg misterul / Că se știe vorba-aceea: / N-are-atâtea taine cerul / Câte poate-avea femeia!” (Eugen Pop). Chiar și în condițiile unui armistițiu, ca o artă aplicată a compromisului, iată „Idealul femeilor: Cu vorbe dulci, meșteșugite, / Simțim în jur bărbații, roată, / Ne place să fim cucerite, / Învinse, însă, niciodată” (Grigore Nedelcu).

Femeia, eterna poveste, imprevizibilă și capricioasă, capabilă de a subordona chiar și poziția

socială înaltă a soțului, cu mutări surpriză. Ca într-un joc de șah: „Pe tablă-aceeași lege/Ce-ți dă mereu de furcă,/ Bărbatul, chiar și rege,/ Cu Dama o încurcă!” (Gheorghe Steriade). Să mai pomenim și de rolul important al mijloacelor de deplasare, vizând cucerirea de inimi? „Ca s-ajungă iute la a lui mândruță/

Își zorea un bade caii la căruță,/ Până-n ziua-n care mândra l-a lăsat,/ C-a zorit mai tare, altul, c-un Passat!” (Laurențiu Ghiță). Și chiar în condiții de competiție, nazurile feminine nu cunosc limite în materie de a poza în virtuozitate, copiind parcă duritatea Loteriei vizelor pentru America: „E îndârjită ca un leu/ Și compromisul nu înghite;/ În patul ei pătrunzi mai greu/ Decât în Statele Unite” (Gheorghe Băisan). Uneori, poți avea o surpriză colosală: „Se-ntâmplă fel de fel de drame/ În lumea asta interlopă,/ Alergi dup-un carré de dame/ Și-ți vine-un prăpădit de popă” (Dimitrie Jega). Și totul va fi bine când se va termina cu bine, fără translația de pe aleile parcului în sala pașilor pierduți, cum și-a dorit George Petrone: „De ai noroc o vei găsi/ Pe cea cu care vei trăi,/ Dar fericit ești doar cu cea/ Fără de care n-ai putea”...

Merită sau nu, bărbații sunt în stare să-i aștearnă totul la picioare: „Omagiul femeii// I-aș dedica femeii versul,/ Aș umple cupele cu vin,/ I-aș dăru și Universul,/ Dar teamă mi-e că-i prea puțin!” (Vasile Larco). Viitorul nu se anunță prea optimist: „Va reveni matriarhatul/ Belșugului găsi-vom cheia/ Doar când va câștiga bărbatul/ Cât poate cheltui femeia” (Nic. Petrescu). Și să încheiem primul capitol al celor 30 de pagini scrise de epigrafiștii îndrăgostiți, dedicate femeii, cu o epigramă a lui Petru-Ioan Gârda, pledând pentru credință, ca deziderat absolut al iubirii: „Femeia// Măiastră opera divină,/ S-o definești e foarte greu;/ Oricum bărbații i se-nchină/ Mai mult decât lui Dumnezeu”. *Epigrame cu parfum de femeie...* Femeie cu mireasmă de dumnezeire...

În ziua de 9.09.2020, la Clubul Caricaturistilor „Sorin Postolache”, locația „Cuptorul cu lemne” din București, am fost, printre fericiții martori la lansarea acestei minunate cărți. Chiar dacă Pandemia a limitat numărul de persoane, iubitorii de epigramă au venit cu măștile și poantele de acasă. Lume bună, în frunte cu prof. univ. Ștefan Cazimir, prof. univ. Alexandru Ţiclea, conf. univ. Corneliu Zeana, doctor în cardiologie, George Corbu, președintele Uniunii Epigrafiștilor din România, Viorel Martin, directorul revistei „Lumea epigramei”, Corin Bianu, președintele Clubului epigrafiștilor „Cincinat Pavelescu”, caricaturistii Aurel Ștefan

Alexandrescu (Alex), Marian Avramescu, Julian Radu, Mihai Boboc. Au fost prezenți și epigrafiștii: Dorel Vidrașcu, Nicușor Constantinescu (decanul de vârstă al epigrafiștilor) și, nu în ultimul rând, Ioan Corneliu Dinu, vicepreședinte al Comisiei Energeticienilor din România, reprezentant în Consiliul Mondial al Energiei.

Primul care a luat cuvântul a fost președintele UER, George Corbu, prezentând auditoriului un doct și exhaustiv studiu despre abordarea unui asemenea subiect sensibil, vorbind despre femeie, în general, și despre carte în special, dând exemple de epigrame bune și antologice. A subliniat faptul că, atât prefața, cât și postfața, semnate de Emilia Luchian și, respectiv, Traian D. Lazăr, reprezintă o caracteristică inedită pentru o asemenea carte. Adică o doamnă să ne introducă în subiectul „Femeia”, iar un domn să încheie lectura epigramei despre femeie, citând o frază din textul postfațatorului: *Moda vremurilor este/era ca, autorul să fie firitisit și parfumat, cu vorbe elegante, fraze îndulcite și metafore dichisite. În cazul de față, nu consider necesară o asemenea abordare. Când publicul își face o imagine despre un autor, nimeni nu o mai poate schimba, nici în lustruirea statuii, nici în demolarea soclului.*

A luat cuvântul apoi Ioan Corneliu Dinu, amintind că a participat la prima discuție când autorul a lansat proiectul cărții cu epigrame, aforisme și caricaturi despre femei. Au mai avut intervenții Corin Bianu și Nicușor Constantinescu. A vorbit, în final, autorul antologiei care a prezentat, în detaliu, o pagină a cărții cu aforismul și epigramele „asortate” mesajului acelui aforism. Aforismul ales a fost, bineînțeles, din portofoliul lui Vasile Ghica. S-a discutat, s-au făcut comentarii, s-au povestit întâmplări cu epigrafiști și caricaturiști, la o cafea și o bere sau un pahar cu vin. Ca martor la lansarea cărții „Epigrame cu parfum de femeie”, nu pot să nu apreciez această frază din finalul postfeței profesorului Traian D. Lazăr: „recomand doamnelor să scrie, în oglindă, o antologie de *Epigrame cu damf de bărbat*”.

ERATĂ

Pe coperta revistei „Atitudini” nr. 9/2020 a apărut, dintr-o regretabilă eroare, participarea la Concursul Național de Interpretare a Muzicii Folk „Festivalul Castanilor - In memoriam Gabi Dobre” a domnului Nicu Alifantis. Ne cerem scuze!